

ΕΛΕΥΘΡ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΜΑΙΩΝ-ΜΑΙΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΣ

2005

ΠΛΗΡΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Της Γραφής
Κ.Ε.Μ.Π.Α.Ε.
Αριθμός Αδείας:
963/95

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ Αρ. Αδείας 963/95
Αρ. Γραμμά 2 - 1/03 21 Αθήνα, τηλ.: 210 6485881

Β' Περίοδος / Τόμος 10ος / Τεύχος 1ο

ΜΕ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΓΓΙΓΜΑ ΤΟΥ ΧΑΜΟΜΗΛΙΟΥ,
ΚΑΘΕ ΕΝΤΑΣΗ ΧΑΝΕΤΑΙ.
ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΧΕΤΑΙ Η ΕΥΤΥΧΙΑ.

Νέα Μωρομάντηλα Pampers Sensitive.

- Με αγνό νερό και χαμομήλι, που χαλαρώνουν φυσικά τις αισθήσεις του μωρού σας.

Γιατί, τα μωρά νιώδουν τον κόσμο μέσα από το δέρμα τους.

Έμπνευση από τα μωρά.

Δημιουργία από τα Pampers.

ΕΛΕΥΘΕΡΟ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΜΑΙΩΝ-ΜΑΙΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (Κωδικός ΕΛ.ΤΑ. 1701)

Διευθύνεται από το Δ.Σ του Συλλόγου Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Αθηνών
με τη συνεργασία των λοιπών Σ.Ε.Μ.

Ιδιοκτήτης: **Σ.Ε.Μ.Α.**, Αριστ. Παππά 2 - 115 21 ΑΘΗΝΑ - Τηλ.: 210.6465.691(Fax) - 210.6429.675
E-mail: sema-icm@otenet.gr - Web site: www.semma.gr

Εκδότης: **Α. ΜΑΚΡΗ**, Κεφαλληνίας 47 - 112 57 ΑΘΗΝΑ - Τηλ.: 210.8810.848 - Fax: 210.8235.371
E-mail: akida@acsmi.gr

Υπεύθυνη κατά το νόμο: **ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΜΑΛΦΑ-ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ**, Πρόεδρος Σ.Ε.Μ.Α.

Β΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΤΟΜΟΣ 10ος, ΤΕΥΧΟΣ 1ο, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2005

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ: Ομότιμος Καθηγητής Μαιευτικής-Γυναικολογίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΙΑΤΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: Δρ Μαιευτήρας-Γυναικολόγος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Μαιευτικής Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΕΦΕΤΕΙΑΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

ΤΣΙΤΣΙΛΩΝΗ-ΛΙΟΥΛΙΑ ΜΑΡΙΑ: R.M,S.C.M.,
M.T.D., τέως Διδάσκουσα Μ.Μ.Η.

ΗΛΙΑΔΗ PENNY: Μαία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

• Εκδήλωση για την 5η Μαΐου 2005: Παγκόσμια Ημέρα της Μαΐας.....	4
• Περίληψη στοιχείων από τα πεπραγμένα του Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α. στο 2004	5
• Αρχαιρεσίες Σ.Ε.Μ. Εφετείων Κομοτηνής, Λάρισας και Ναυπλίου	10
• Ο ρόλος Μαίας/τή στη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση για τη μείωση εφηβικών κυήσεων	11
• Τέσσερα θέματα για το μαστό, που πρέπει να ξαναδούμε	15
• 11ο Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο Σ.Ε.Μ. Θεσσαλονίκης	18
• Απαραίτητες γνώσεις στη φορολογία εισοδήματος και τα τεκμήρια	19
• Η εφαρμογή της Συμβουλευτικής στη Μαιευτική Φροντίδα	27
• Οργάνωση σειράς ομιλιών γαι Μαίες-Μαιευτές.....	30
• Αναγγελία 27ου Συνεδρίου Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών (I.C.M.)	31
• Εις μνήμην συναδέλφου	32
• Βιωματικά Σεμινάρια Επικοινωνίας	33
• Εύρεση εργασίας συναδέλφων	33
• 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχοπροφυλακτικής	34
• Ψάξαμε... Επιλέξαμε... Προτείνουμε...	35
• Ανακοίνωση Σεμιναρίων ALSO	36
• Ο Μητρικός Θηλασμός στα Νεοελληνικά Αινίγματα	37
• Ανοιχτό Ταχυδρομείο - Οδηγίες για συγγραφείς	41
• Παρουσίαση βιβλίου - Ευχές του Σ.Ε.Μ.Α.....	42

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι απόψεις των συγγραφέων δεν εκφράζουν απαραίτητα τις απόψεις της Συντακτικής Επιτροπής.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ: "ΑΚΙΔΑ" Α. ΜΑΚΡΗ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ - ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Κεφαλληνίας 47 - 112 57 ΑΘΗΝΑ - Τηλ.: 210.8810.848 - Fax: 210.8235.371

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΔΙΟΝ. ΠΡΙΦΤΗΣ & ΥΙΟΙ Ο.Ε., Σωνιέρου 6 - 104 38 ΑΘΗΝΑ - Τηλ.: 210.5232.323

**Η ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΗ ΧΟΡΗΓΙΑ ΤΗΣ
"ΠΡΟΚΤΕΡ ΚΑΙ ΓΚΑΜΠΛ ΕΛΛΑΣ"**

5η Μαΐου 2005: Παγκόσμια Ημέρα της Μαίας

Η Διεθνής Συνομοσπονδία Μαιών (I.C.M.) όρισε για το 2005 το παρακάτω θέμα για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Μαίας:

“ΜΑΙΕΣ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ”

(Midwives and women – a partnership for health)

**“Οι μαίες και οι γυναίκες συνεργάζονται αρμονικά
για να διασφαλίσουν την απαραίτητη φροντίδα
για τις εγκυμονούσες και τις οικογένειές τους”**

**(Midwives and women work together in partnership to ensure appropriate care
for childbearing women and their families)**

Στις 5 Μαΐου 2005, ημέρα Πέμπτη, γιορτάζουμε και το “δείχνουμε”! Στο πλαίσιο του εορτασμού της “Παγκόσμιας Ημέρας της Μαίας” και αποσκοπώντας στην παρουσίαση και προβολή της προσφοράς της μαίας στη γυναίκα, τη μητέρα, το παιδί, την οικογένεια και την κοινωνία γενικότερα, οργανώνουμε εκδήλωση στην Πλατεία Συντάγματος (Έξοδος Metro) από τις 10.00 π.μ. έως τις 4.00 μ.μ. Από ειδικά διαμορφωμένο περίπτερο θα γίνει συζήτηση, ενημέρωση και διανομή έντυπου υλικού στο κοινό. Παράλληλα θα σταλεί Δελτίο Τύπου στα Μ.Μ.Ε., όπου θα ανακοινωθεί μια κοινωνική προσφορά του Σ.Ε.Μ.Α.

Η Γενική Συνέλευση του Σ.Ε.Μ.Α.

Την Κυριακή 23 Ιανουαρίου 2005 πραγματοποιήθηκε η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του Σ.Ε.Μ.Α. Υπήρξε απαρτία και η Συνέλευση έγινε με επιτυχία μέσα σ’ ένα εξαιρετικό κλίμα. Μας δόθηκε η ευκαιρία να επικοινωνήσουμε, να εκφράσουμε τις απόψεις μας, να μοιραστούμε τις επιθυμίες και τα προβλήματά μας. Ταυτόχρονα ψηφίσαμε και για διάφορα θέματα, τα οποία υπήρχαν στην ημερήσια διάταξη και είχαν προανακοινωθεί από το “ΕΛΕΥΘΩ”. Είμαστε ικανοποιημένοι από τη συμμετοχή των συναδέλφων και ελπίζουμε στην επόμενη Γενική Συνέλευση να είναι ακόμη μεγαλύτερη.

Για το Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α.

Η Πρόεδρος
ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΜΑΛΦΑ

Η αίθουσα του ξενοδοχείου πριν την έναρξη.

Το Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α. έτοιμο για τη Συνέλευση.

Περίληψη των σπουδαιότερων στοιχείων από τα πεπραγμένα του Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α. στο 2004

6-2-2004

Γίνεται η 8η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Επειδή δεν υπάρχουν αρκετές υποψηφιότητες για τις προσεχείς αρχαιρεσίες του Σ.Ε.Μ.Α., που έχουν προκηρυχθεί για τις 15 Φεβρουαρίου 2004, η κ. Ελένη Σαμαριτάκη, Πρόεδρος του Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α., προτείνει την αναβολή τους για τις 29 Φεβρουαρίου 2004. Το θέμα συζητείται και τελικά αποφασίζεται να περιμένουμε μέχρι την τελευταία προθεσμία υποβολής των αιτήσεων, που είναι η Τρίτη, 10 Φεβρουαρίου 2004.

- Μετά την ειδοποίηση από το γραφείο του Πε.Σ.Υάρχη κ. Τούντα, ότι το ραντεβού που είχε ζητηθεί από το Σύλλογό μας ορίζεται για τις 9 Φεβρουαρίου 2004, ημέρα Δευτέρα, η Πρόεδρος κ. Ελένη Σαμαριτάκη ζητάει από τα μέλη του Δ.Σ. κάποιον να πάνε μαζί της στο ραντεβού. Όμως, λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων των άλλων μελών, τελικά θα πάει μόνη της για τη συνάντηση με τον κ. Τούντα.

21-4-2004

- Όπως είχε από καιρό προγραμματισθεί, στο ξενοδοχείο "PRESIDENT" της Λεωφ. Κηφισίας γίνεται η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συλλόγου μας. Δυστυχώς, η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του Σ.Ε.Μ.Α. δεν πραγματοποιήθηκε, γιατί δεν υπήρξε απαρτία.

15-2-2004

- Διεξάγονται οι αρχαιρεσίες για το νέο Δ.Σ. του Συλλόγου μας. Παρευρίσκεται εκπρόσωπος της Δ/σης Υγείας της Νομαρχίας Αθηνών, όπως ορίζει ο νόμος περί της λειτουργίας του Συλλόγου μας. Εκλέ-

γονται τα νέα μέλη του Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α. χωρίς να γίνει καμιά απολύτως ένσταση. Ετοιμάζονται τα πρακτικά των αρχαιρεσιών και αποστέλλονται στη Νομαρχία για την επικύρωσή τους.

22-3-04

Γίνεται η 1η Συνεδρίαση του νέου Δ.Σ.

- Η 1η Τακτική Συνεδρίαση πραγματοποιείται για την εκλογή του νέου Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α. Γίνεται η νόμιμη διαδικασία και για το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγονται:

Πρόεδρος: **Μάλφα Καλλιόπη**

Αντιπρόεδρος: **Παναγή Περμανθία**

Γραμματέας: **Βατίστας Νικόλαος**

Ταμίας: **Γρίβα Πασχαλία**

Τακτικά Μέλη: **Σιγανού Σοφία**

Κακαβάς Κωνσταντίνος

Βλάχος Κωνσταντίνος

Καραμήτρος Δημήτριος

Για το Πειθαρχικό Συμβούλιο εκλέγονται:

Παύλου Αικατερίνη

Πεχλιβάνη Φανή

1-4-2004

Γίνεται η 2η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Γίνεται η παράδοση της Προεδρίας, της Γραμματείας, του Ταμείου, των επίπλων και των σκευών από το απερχόμενο Δ.Σ. Η απερχόμενη Πρόεδρος κ. Ελένη Σαμαριτάκη, εκτός των άλλων ενημερώνει το νέο Δ.Σ. για τις υποχρεώσεις του Συλλόγου μας προς τη Διεθνή Συνομοσπονδία Μαιών (I.C.M.), για την Ευρωπαϊκή Ένωση Μαιών (E.M.A.) και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (W.H.O.). Ενημερώνει επίσης για την "υπόθεση Κούρτη", η οποία βρίσκεται στο δικαστήριο από τους εργαζόμενους στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας, Τμήμα Μαιευ-

τικής, με τη συνεργασία και βοήθεια του Συλλόγου μας (ο κ. Κούρτης κατέχει θέση μαίας!). Υπογράφονται όλα τα πρωτόκολλα παράδοσης και παραλαβής.

- Συζητείται η πιθανή συνεργασία με το δικηγόρο κ. Ευσταθόπουλο για τη νομική κάλυψη του Σ.Ε.Μ.Α. Αποφασίζεται πριν δοθεί απάντηση στον κ. Ευσταθόπουλο, να γίνει σχολαστική μελέτη για τις οικονομικές δυνατότητες του Συλλόγου.

- Συζητείται η εκδήλωση του Σ.Ε.Μ.Α. για τον εορτασμό της "Παγκόσμιας Ημέρας της Μαίας". Αποφασίζεται να γίνει στις 9 Μαΐου 2004 στο ξενοδοχείο "HOLIDAY INN". Συντάσσεται γραπτή πρόσκληση για τις μαίες και τους μαιευτές, όπου αναφέρεται και το πρόγραμμα της εκδήλωσης.

19-4-2004

Γίνεται η 3η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Συζητείται η ανάγκη αναδιάρθρωσης των οργανισμών των Νοσοκομείων σχετικά με την κάλυψη της θέσης της Διευθύντριας Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, ώστε να καλύπτεται από μαία ή μαιευτή.

- Γίνεται συζήτηση για παρεμβάσεις, ώστε να αναπτυχθεί ο τομέας των μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών των αποφοίτων του Τμήματος Μαιευτικής.

- Αποφασίζεται να ενημερώσουμε τον Υπουργό Υγείας για τα προβλήματα του κλάδου μας.

- Η κ. Σοφία Σιγανού, μέλος του Δ.Σ., ενημερώνει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ότι επικοινωνήσε τηλεφωνικά με την κ. Νίκη Κιουπτή, μαία του νομού Σερρών, για τα προβλήματα που εκείνη είχε ενημερώσει γραπτώς το Σύλλογό μας, αλλά την επιβεβαίωσε ότι όλα έχουν λυθεί.

5-5-2004

Γίνεται η 4η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Αποφασίζεται να ανατεθούν καθήκοντα νομικού συμβούλου του Σ.Ε.Μ.Α. στο δικηγόρο κ. Ευσταθόπουλο. Η μηνιαία αμοιβή ορίζεται στα 450 ευρώ για τους 6

πρώτους μήνες και για τη συνέχεια να γίνει επαναδιαπραγμάτευση.

13-5-2004

Γίνεται η 5η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Συζητούνται με την κ. Αγγελική Μακρή, εκδότρια του περιοδικού "ΕΛΕΥΘΩ", διάφορα θέματα που αφορούν στην έκδοση, όπως οικονομικά προβλήματα και τρόποι επίλυσής τους, μόνιμες στήλες στην ύλη του περιοδικού μας, αλλαγές στο εξώφυλλο κ.ά. Επίσης, συζητήθηκαν προτάσεις για την επανεκτύπωση του αυτοκόλλητου σήματος αυτοκινήτου.

19-5-2004

Γίνεται η 6η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Πραγματοποιείται η συνάντηση του Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α. με τον κ. Παντελή Ρωσσίδη και την κ. Ελένη Παπαδημητρίου, εκπροσώπους της Εταιρείας "PROCTER & GAMBLE". Η κ. Ελ. Παπαδημητρίου αναφέρεται στο Σχολικό Πρόγραμμα. Μας ζητάει να ορίσουμε ένα πρόσωπο υπεύθυνο για να επικοινωνεί μαζί της. Ο κ. Π. Ρωσσίδης αναφέρεται στην οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου μας, ενίσχυση που θα συνεχιστεί (έκδοση του περιοδικού "ΕΛΕΥΘΩ" και χρηματική δωρεά), όπως επίσης και σε πιθανή διαφήμιση. Δεν πάρθηκαν αποφάσεις. Συμφωνήθηκε να γίνει καινούργια συνάντηση.

- Συζητήθηκε η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου της I.C.M.

22-6-2004

Γίνεται η 7η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Αποφασίζεται να τεθούν στη συνάντηση με τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Νικήτα Κακλαμάνη, τα παρακάτω θέματα:

1. Ο ρόλος, η αναβάθμιση και η εύρυθμη λειτουργία του Σ.Ε.Μ.Α.

2. Η εκπροσώπηση των μαιών-μαιευτών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, για θέματα που αφορούν το μαιευτικό επάγγελμα.

3. Η εφαρμογή των θεσμοθετημένων

επαγγελματικών δικαιωμάτων των μαιών-μαιευτών.

4. Η ανωτατοποίηση της Μαιευτικής, οι μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό, η βελτίωση των συνθηκών εκπαίδευσης και μετεκπαίδευσης.

5. Η κάλυψη θέσεων από μαιείς-μαιευτές στις Μονάδες Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών και η λειτουργία τομέα μαιών-μαιευτών στο Ε.Κ.Α.Β.

6. Συνταξιοδοτικά και ασφαλιστικά θέματα των μαιών-μαιευτών.

- Απαντήθηκε το ερωτηματολόγιο της Ι.Σ.Μ.

- Αποφασίζεται η εκπροσώπηση του Σ.Ε.Μ.Α. στη συνάντηση των αγγλοφώνων στην Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, στο Δουβλίνο, να γίνει από την Πρόεδρο κ. Καλλιόπη Μάλφα και την Αντιπρόεδρο κ. Περμανθία Παναγή.

- Αποφασίζεται να διερευνηθεί από τον κ. Ευσταθόπουλο, δικηγόρο του Σ.Ε.Μ.Α., η δυνατότητα κάλυψης αστικής ευθύνης – ασφάλειας των μαιών-μαιευτών.

- Η κ. Πασχαλιά Γρίβα, Ταμίας του Συλλόγου, εξουσιοδοτείται από το Δ.Σ. να εισπράξει από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων το ποσό των 11.738 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στη δωρεά που κάθε χρόνο χορηγεί η Εταιρεία "PROCTER & GAMBLE" στο Σύλλογό μας.

30-6-2004

Γίνεται η 8η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Συζητείται το θέμα της αστικής ευθύνης – ασφάλειας των μαιών-μαιευτών. Ζητείται η νομική άποψη και γνώση του νομικού συμβούλου του Σ.Ε.Μ.Α.

2-9-2004

Γίνεται η 9η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Η κ. Περμανθία Παναγή, Αντιπρόεδρος του Σ.Ε.Μ.Α., ενημερώνει τα μέλη του Δ.Σ. για την επίσκεψη, που πραγματοποίησαν με την Πρόεδρο κ. Καλλιόπη Μάλφα στο Δουβλίνο.

- Ορίσθηκαν θέματα και αρμοδιότητες για τη μελλοντική δραστηριοποίηση του Σ.Ε.Μ.Α. Σύμφωνα με τις δυνατότητες των μελών του Δ.Σ. έγινε και ο καταμερισμός των αρμοδιοτήτων.

- Η Πρόεδρος του Σ.Ε.Μ.Α. κ. Καλλιόπη Μάλφα ενημερώνει τα μέλη του Δ.Σ. για τη συνάντηση με τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κ. Νικήτα Κακλαμάνη. Στη συνάντηση ήταν και ο κ. Νικόλαος Βατίστας, Γραμματέας του Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α., καθώς και η Ταμίας κ. Πασχαλιά Γρίβα. Στον Υπουργό δόθηκαν συγκεκριμένες προτάσεις και αναλύθηκαν οι θέσεις των μαιών-μαιευτών. Ο Υπουργός υποσχέθηκε ότι θα ενημερωθεί ο Σύλλογος πριν κατατεθεί στη Βουλή το νομοσχέδιο για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.

8-9-2004

Γίνεται η 10η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Παραίτεται για προσωπικούς λόγους ο κ. Νικόλαος Βατίστας, Γραμματέας του Δ.Σ., και ζητείται η συμμετοχή της κ. Αικατερίνης Δαλιάνη, η οποία είναι το πρώτο αναπληρωματικό μέλος για το Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α.

17-9-2004

Γίνεται η 11η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Η κ. Αικατερίνη Δαλιάνη δηλώνει ότι για προσωπικούς λόγους δεν μπορεί να συμμετέχει στο Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α. Το δεύτερο αναπληρωματικό μέλος, που είναι η κ. Μαρία Γρυπαίου, αποδέχεται τη θέση του νέου μέλους στο Δ.Σ.

20-9-2004

Γίνεται η 12η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Η Συνεδρίαση γίνεται κυρίως για να εκλεγεί νέος Γραμματέας μετά την παραίτηση του κ. Νικ. Βατίστα. Από την Πρόεδρο κ. Καλ. Μάλφα ζητούνται υποψηφιότητες. Η κ. Πασχαλιά Γρίβα δηλώνει ότι παραιτείται από τη θέση της Ταμίας και διεκδικεί τη θέση Γραμματέα. Κανείς άλ-

λος δεν βάζει υποψηφιότητα κι έτσι ομόφωνα αποφασίζεται να γίνει Γραμματέας η κ. Πασχαλιά Γρίβα. Η κ. Σοφία Σιγανού θέτει υποψηφιότητα για τη θέση της Ταμεία. Ομόφωνα αποφασίζεται να αναλάβει το Ταμείο του Συλλόγου η κ. Σοφία Σιγανού. Συντάσσονται πρακτικά παράδοσης και παραλαβής Ταμείου και Γραμματείας.

1-10-2004

Γίνεται η 13η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Η Πρόεδρος του Σ.Ε.Μ.Α. κ. Καλλιόπη Μάλφα ενημερώνει τα μέλη του Δ.Σ. για τη συνάντηση της "Ευρωπαϊκής Ένωσης Μαιών" (Ε.Μ.Α.), που έγινε στη Λισαβόνα της Πορτογαλίας και στην οποία συμμετείχε για πρώτη φορά. Μαζί της ήταν και η κ. Όλγα Αρβανιτίδου, Πρόεδρος του Σ.Ε.Μ. Θεσσαλονίκης.

- Γίνεται συζήτηση και αξιολόγηση κάποιων προτάσεων σχετικά με τη συνέχιση και στήριξη της έκδοσης του "ΕΛΕΥΘΩ", καθώς και των δυνατοτήτων, που υπάρχουν, για την κάλυψη των χρημάτων που πληρώνει ο Σ.Ε.Μ.Α. για το περιοδικό μας. Συγκεκριμένα, μετά από ενέργειες της κ. Αγγελικής Μακρή, εκδότριας του περιοδικού "ΕΛΕΥΘΩ", η Εταιρεία "KITE HELLAS" προσφέρεται να αναλάβει την οικονομική κάλυψη του ποσού, που ετησίως αντιστοιχεί στο Σύλλογο για την παραπάνω έκδοση.

Στην παραπάνω Εταιρεία που εισάγει τα επιθέματα και την κρέμα "LANSINOH", τα οποία βάσει διεθνών προδιαγραφών συνιστώνται για τους μαστούς της θηλάζουσας μητέρας και τη φυσική θεραπεία των ερεθισμένων από το μητρικό θηλασμό θηλών, αποφασίζεται να δοθεί ο χώρος μιας δίχρωμης σελίδας του περιοδικού για την παρουσίαση επιλεγμένων προϊόντων, που αφορούν άμεσα το επάγγελμά μας και τη δεοντολογία μας για την προστασία, προαγωγή και υποστήριξη του μητρικού θηλασμού. Με αίσθημα ευθύνης πήραμε

ομόφωνα την πιο πάνω απόφαση, διότι θεωρούμε πως μ' αυτό τον τρόπο στηρίζεται η συνέχεια της έκδοσης και παράλληλα εξοικονομούνται 4.000 ευρώ, ποσό που φεύγει κάθε χρόνο από το Ταμείο του Σ.Ε.Μ.Α. για το περιοδικό "ΕΛΕΥΘΩ", το οποίο φτάνει στα χέρια σας **δωρεάν!**

- Συζητάμε δυο προσφορές, που πήραμε, για τη δημιουργία ιστοσελίδας του Σ.Ε.Μ.Α. στο Internet. Με τη βοήθεια του νομικού μας συμβούλου αποφασίζουμε να κάνουμε δεκτή την πρώτη προσφορά του κ. Παναγιώτη Κωνσταντόπουλου, ως πιο καλή και συμφέρουσα για το Σύλλογό μας. Το κόστος θα είναι 500 ευρώ για την κατασκευή της ιστοσελίδας και περίπου 120 ευρώ ανά διετία για τη συντήρησή της. Επιλέξαμε ένα από τα δείγματα που μας έδειξε ο κ. Κωνσταντόπουλος και το προσαρμόσαμε στις δικές μας απαιτήσεις.

3-11-2004

Γίνεται η 14η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Αναλύεται η δυνατότητα διεξαγωγής κύκλου Σεμιναρίων από το Σ.Ε.Μ.Α. Οι κ. Κων/νος Βλάχος και Κων/νος Κακαβάς, μέλη του Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α., ανέλαβαν να επικοινωνήσουν με το δικηγόρο του Συλλόγου για νομικές πληροφορίες, που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Σ.Ε.Μ.Α. και την άσκηση του μαιευτικού επαγγέλματος.

- Συζητούνται οι τρεις προσφορές των ασφαλιστικών εταιρειών "ALLIANZE", "GENERAL LIFE" και "ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ", τις οποίες έλαβε ο Σ.Ε.Μ.Α. σχετικά με το θέμα της ασφάλειας αστικής ευθύνης των μαιών-μαιευτών. Και οι τρεις αξιολογούνται και σε συνεργασία με το νομικό σύμβουλο του Σ.Ε.Μ.Α. θα παρθεί απόφαση για την πιο συμφέρουσα.

- Αποφασίζεται να δωρίσουμε στο Σύλλογο Επιτημόνων Μαιών-Μαιευτών Ξάνθης ένα μικρό πλαστικοποιητή ταυτοτήτων για τις ανάγκες του.

30-11-2004

Γίνεται η 15η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Αποφασίζεται η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση και το κόψιμο της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Σ.Ε.Μ.Α. να γίνει στο Ξενοδοχείο "NOVOTEL" (είναι η πιο οικονομική πρόταση) την Κυριακή, 16 Ιανουαρίου 2005. Αν δεν υπάρξει απαρτία, θα επαναληφθεί στις 23 Ιανουαρίου 2005, ημέρα Κυριακή, στον ίδιο χώρο και την ίδια ώρα. Ορίζονται τα θέματα ημερήσιας διάταξης, που είναι τα παρακάτω:

1. Εκλογή Ψηφοελεγκτριών.
2. Έκθεση Πεπραγμένων Δ.Σ. κατά το έτος 2004.
3. Απολογισμός Εσόδων – Εξόδων έτους 2004.
4. Έκθεση Ελεγκτριών για τον οικονομικό απολογισμό του 2004.
5. Προϋπολογισμός για το έτος 2005.
6. Εκλογή Ελεγκτριών για το 2005.
7. Προγραμματισμός κύκλου Σεμιναρίων στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης Μαιών–Μαιευτών.
8. Παρουσίαση συγκριτικής οικονομοτεχνικής μελέτης μεταξύ των Ασφαλιστικών Ταμείων ΤΣΑΥ – ΤΕΒΕ – ΙΚΑ και λήψη αποφάσεων.
9. Προσπάθειες αναβάθμισης σπουδών Μαιών–Μαιευτών.
10. Επιλογή σήματος αυτοκινήτου.
11. Αύξηση ετήσιας συνδρομής από 20 σε 30 ευρώ.
12. Ανακοινώσεις Προέδρου.

- Συντάχθηκε και αναγνώσθηκε από την Πρόεδρο του Σ.Ε.Μ.Α. κ. Καλλιόπη Μάλφα, εισαγωγικό σημείωμα του ερωτηματολογίου που θα φτιαχτεί για την Πανελλήνια Χαρτογράφηση Μαιών–Μαιευτών. Το Δ.Σ. συμφωνεί με το κείμενο. Αποφασίζεται η κ. Μάλφα να επικοινωνήσει με τις Προέδρους των άλλων Σ.Ε.Μ., για να δοθεί προς εκτύπωση μαζί με το υπόλοιπο ερωτηματολόγιο.

- Συζητήθηκαν οι προσφορές των ασφαλιστικών εταιρειών για την ασφάλεια αστικής ευθύνης μαιών–μαιευτών. Η "GENERAL LIFE" προσφέρει δυο προτάσεις:

α) 300.000 ευρώ κατ' άτομο για σωματική βλάβη (συμπεριλαμβανομένης της τυχόν αποζημίωσης για ηθική βλάβη – ψυχική οδύνη) και 600.000 ευρώ ανώτατο αθροιστικό ετήσιο όριο ευθύνης.

β) 150.000 ευρώ κατ' άτομο για σωματική βλάβη και 300.000 ευρώ ανώτατο αθροιστικό ετήσιο όριο ευθύνης με ετήσιο κόστος για την α) εναλλακτική 402,51 ευρώ και για τη β) 319,46 ευρώ. Στα ως άνω ετήσια σφάλιστρα συμπεριλαμβάνεται δικαίωμα 10%, ΦΚΕ 10% και χαρτόσημο 2,4%.

Η "ALLIANZE" 72.000 ευρώ ανά περιστατικό και συνολικό ετήσιο όριο 150.000 ευρώ με μεικτά σφάλιστρα 309,84 ευρώ.

Η "ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ" 90.000 ευρώ ανά περιστατικό και 180.000 ευρώ ανώτατο όριο ευθύνης κατά τη διάρκεια της ασφάλισης. Αθροιστικά 180.000 ευρώ και ετήσιο κόστος 240 ευρώ.

- Συζητήθηκαν τα θέματα εν όψει της συνάντησης με τη Διακομματική Επιτροπή της Βουλής, τα οποία θα είναι ίδια με τις προτάσεις στον Υπουργό Υγείας. Θα προστεθεί το κομμάτι της κάλυψης της κατ' οίκον λοχείας από τις μαιές καθώς και η δημιουργία "Mother's friendly Hospitals".

- Η Πρόεδρος κ. Μάλφα ενημερώνει για την επικοινωνία που είχε με την κ. Μπαρώ στο Υπουργείο Υγείας, σχετικά με την πιθανότητα η διεξαγωγή Σεμιναρίων να τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας.

14-12-2004

Γίνεται η 16η Τακτική Συνεδρίαση του Δ.Σ.

- Συζητείται το θέμα των μαιών των Παιδικών Σταθμών σχετικά με τη διαφορά κλιμακίων.

- Η Πρόεδρος κ. Μάλφα ενημερώνει για την επικείμενη συνάντηση με τον Αντινομάρχη Αθηνών κ. Ανωμερίτη.

Αρχαιρεσίες Σ.Ε.Μ. Εφετειών Κομοτηνής, Λάρισας και Ναυπλίου

Το νέο Δ.Σ. του Συλλόγου Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Εφετείου Κομοτηνής, που προέκυψε από τις αρχαιρεσίες της 8ης Νοεμβρίου 2004 είναι:

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: ΚΑΡΑΚΗ ΠΑΓΩΝΑ
Αντιπρόεδρος: ΖΕΜΠΙΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Γραμματέας: ΓΕΩΡΓΟΥΛΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ
Ταμίας: ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ
Μέλη: ΠΑΛΙΔΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
 ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΙΑΝΝΑ
 ΠΑΠΑΚΗ ΙΩΑΝΝΑ

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΓΚΙΟΥΛΕΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
 ΤΣΑΠΑΤΩΛΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

Στις 3 Δεκεμβρίου 2004 ο Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Εφετείου Λάρισας διενήργησε εκλογές. Για το νέο Δ.Σ. εξελέγησαν:

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: ΕΣΚΙΟΓΛΟΥ ΜΑΡΙΑ
Αντιπρόεδρος: ΤΡΑΓΑΡΗ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ
Γραμματέας: ΤΖΑΒΕΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
Ταμίας: ΠΕΤΡΙΚΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ
Μέλος: ΚΟΥΤΑΛΟΥ ΦΙΛΟΘΕΗ

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΙΤΣΙΑΒΑ ΦΩΤΕΙΝΗ
 ΚΟΥΤΟΒΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

Το νέο Δ.Σ. του Συλλόγου Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Εφετείου Ναυπλίου, που προέκυψε από τις πρόσφατες αρχαιρεσίες είναι:

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
Αντιπρόεδρος: ΜΑΥΡΑΝΤΩΝΑΚΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ
Γραμματέας: ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΣΜΑΡΩ
Ταμίας: ΠΑΙΔΑΚΗΣ ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ
Μέλος: ΚΑΛΟΓΕΡΑΚΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στην προσπάθεια μείωσης του ποσοστού των εφηβικών κυήσεων. Ο ρόλος της Μαίας και του Μαιευτή

Αγγελική Αντωνάκου, MSc, Μαία, Εργαστηριακός Συνεργάτης Τμήματος Μαιευτικής, Σ.Ε.Υ.Π., Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας.

Εισαγωγή

Το φαινόμενο της εφηβικής εγκυμοσύνης αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα της δημόσιας υγείας, τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε., για το έτος 1998 το ποσοστό των εφηβικών κυήσεων στην Ελλάδα ανερχόταν στο 1,18%. Παρόλα αυτά, σε έρευνα που διεξήχθη το 2000 στα δυο μεγαλύτερα Δημόσια Μαιευτήρια της Αθήνας, στο «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ» και στο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», το ποσοστό των εφηβικών κυήσεων κυμαινόταν στο 10,9% (Αντωνάκου Α. & Καβαλιεράτου Α., 2001).

Γενικότερα, στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες παρατηρείται μεγάλη διακύμανση του ποσοστού αυτού. Έτσι, στη Ρωσία κυμαίνεται στο 10% (Singh & Darroch, 2000) και στο Ηνωμένο Βασίλειο στο 6,3% Office for National Statistics, 2000).

Το θέμα της εφηβικής εγκυμοσύνης θεωρείται από τους επαγγελματίες υγείας, όσο και από την κυβέρνηση και την κοινή γνώμη, ότι αποτελεί σοβαρότατο ζήτημα προαγωγής της υγείας. Πολλοί θεωρούν πως η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα σχολεία μπορεί να φέρει θετικά αποτελέσματα στην προσπάθεια μείωσης των παραπάνω ποσοστών.

Το βασικό θέμα συζήτησης σ' αυτό το άρθρο θα είναι ο ρόλος των μαιών-μαιευτών στη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση των εφήβων.

Είναι η εφηβική εγκυμοσύνη ζήτημα δημόσιας υγείας;

Καταρχήν, είναι απαραίτητο να τεκμηριωθεί η άποψη ότι το φαινόμενο της εφηβικής εγκυμοσύνης αποτελεί όντως ζήτημα, που αφορά τη δημόσια υγεία. Μερικά επιδημιολογικά στοιχεία θα ήταν χρήσιμα σ' αυτό το σημείο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε., για το έτος 1998 το ποσοστό των αγάμων εφήβων μητέρων ηλικίας κάτω των 15 ετών, ανερχόταν σε 56% του συνολικού αριθμού γεννήσεων της αντίστοιχης ηλικίας, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τις ηλικίες 15-19 ετών ήταν 19,47%. Στις Η.Π.Α. το 1997, το ποσοστό των αγάμων εφήβων μητέρων ανερχόταν στο 78% του συνολικού ποσοστού των εφηβικών κυήσεων (Ventura & Curtin, 1999).

Δυστυχώς, δεν υπάρχουν ακριβή επιδημιολογικά στοιχεία για το ποσοστό των εφήβων, που καταλήγουν σε διακοπή της εγκυμοσύνης τους, αλλά στο χώρο των επαγγελματιών υγείας αναφέρεται ότι αυτό το ποσοστό μπορεί και να υπερβαίνει το ποσοστό των νεαρών γυναικών, που τελικά γεννούν τα παιδιά τους. Ωστόσο, είναι γνωστό ότι οι 2 από τις 3 έφηβες, που ανήκουν στην αστική τάξη, θα επιλέξουν την άμβλωση, ενώ αυτές που προέρχονται από χαμηλά κοινωνικοοικονομικά στρώματα θα την επιλέξουν σε ποσοστό μόλις 25% (McLeod, 2001). Επίσης, οι έφη-

βες έγκυες είναι πιο πιθανό να ακολουθήσουν επικίνδυνες συνήθειες κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης τους, όπως κάπνισμα και χρήση αλκοόλ, απ' ό,τι οι έγκυες μεγαλύτερης ηλικίας (Kiddy, 2002).

Πολλοί ερευνητές αναφέρουν ότι τα μεγαλύτερα προβλήματα, που αντιμετωπίζουν οι έφηβες έγκυες ηλικίας μέχρι 16 ετών, οφείλονται στη σωματική τους ανωριμότητα, ενώ αυτά των εφήβων έως 19 ετών σε κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες (Perez et al., 1998, Hollingsworth, 1986). Υπάρχουν ερευνητές, που υποστηρίζουν, ότι οι εφηβικές εγκυμοσύνες έχουν χειρότερο περιγεννητικό αποτέλεσμα από τις εγκυμοσύνες μεγαλύτερων γυναικών, όπως πρόωρο τοκετό (Mongelli, 1995, Fraser et al., 1995), γέννηση νεογνών χαμηλού βάρους (Miller, 2000, Li et al., 1999), ιδιαίτερα όταν αφορούν έφηβες ηλικίας 12-16 ετών.

Τα συχνότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι έφηβες ηλικίας άνω των 17 ετών, είναι η σιδηροπενική αναιμία και οι φλεγμονές, ίσως λόγω της ελλιπούς παρακολούθησης (Αντωνάκου Α. & Καβαλιεράτου Α., 2001). Οι Κρεατσάς Γ. και συν. (1991) και Olausson και συν. (1999) υποστηρίζουν ότι με την κατάλληλη κοινωνική υποστήριξη και προγεννητική φροντίδα, το περιγεννητικό αποτέλεσμα των εφηβικών κυήσεων μπορεί να συγκριθεί με αυτό των μεγαλύτερων γυναικών.

Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα σχολεία

Στο πρόγραμμα των εκάστοτε κυβερνήσεων, το θέμα της μείωσης του αριθμού των ανεπιθύμητων εφηβικών κυήσεων αποτελεί κείμενο κλειδί στην οργάνωση των υπηρεσιών προαγωγής της υγείας. Παρόλα αυτά δεν έχουν σημειωθεί ενθαρρυντικά βήματα. Όπως ήδη αναφέρθηκε,

πολλοί θεωρούν ότι η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα σχολεία θα μπορούσε να βοηθήσει σημαντικά. Ωστόσο, ακόμη δεν έχει ενσωματωθεί στο πρόγραμμα των σχολικών μαθημάτων.

Θα ήταν χρήσιμη μια σύντομη ιστορική αναδρομή στο καθεστώς της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, που επικρατεί στις χώρες της υπόλοιπης Ευρώπης. Στην Αγγλία για παράδειγμα έχει θεσμοθετηθεί από το 1943 (Chanter, 1966), ενώ τα τελευταία 10 χρόνια βρίσκονται σε έντονη αναζήτηση ενός πιο αποτελεσματικού προγράμματος (DEE, 2000).

Η Ελλάδα έχει πολλά πράγματα να διδαχτεί από το αγγλικό σύστημα, αλλά και από το σύστημα της Ολλανδίας, της χώρας με το χαμηλότερο ποσοστό εφηβικών κυήσεων. Είναι χαρακτηριστικό ότι στα σχολεία της Ολλανδίας δεν περιορίζονται πλέον στην απλή περιγραφή των ανατομικών διαφορών των δυο φύλων, που στα σύγχρονα παιδιά μοιάζει αδιάφορο, αφού αυτά είναι πλέον γνωστά από πολύ μικρή ηλικία λόγω της έκθεσής τους στα μηνύματα των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και στο Internet. Αναφέρονται σε ζητήματα σχέσεων των δυο φύλων, σε συναισθηματικούς και ψυχολογικούς εκβιασμούς, τους οποίους μπορεί να υποστούν τα παιδιά από συνομηλίκους ή και μεγαλύτερους για υιοθέτηση στάσεων και συμπεριφορών, που δεν συνάδουν με τη δική τους προσωπικότητα. Μιλούν ανοιχτά για την ομοφυλοφιλία, αλλά και για ζητήματα βίας στο οικογενειακό τους περιβάλλον (Sheldon, 1997). Όλοι και όλα στην Ολλανδία, πολιτικοί, γονείς, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, σχολεία, ακολουθούν το πραγματικό αξίωμα: «Πρέπει να το δεχτείς, για να μπορέσεις να το ελέγξεις» και όπως δείχνουν οι δείκτες τα αποτελέσματα είναι πολύ ενθαρρυντικά (Sheldon, 1997).

Στην Ελλάδα η σεξουαλική διαπαιδαγώ-

γηση στα σχολεία περιορίζεται συνήθως σε κάποιες ωριαίες αναφορές των καθηγητών σε ζητήματα Βιολογίας και Ανατομίας. Πολλές φορές μάλιστα, ακόμη και στα θεσμοθετημένα μαθήματα Βιολογίας παραλείπονται εντέχνως τα κεφάλαια, που αφορούν στην αναπαραγωγή ή ακόμη και στα ίδια τα γεννητικά συστήματα των δυο φύλων. Το φαινόμενο αυτό είναι απόλυτα κατανοητό, αφού οι δάσκαλοι που καλούνται να “διδάξουν” αυτό το μάθημα δεν έχουν οι ίδιοι την κατάλληλη εκπαίδευση και συνεπώς είναι λογικό να έρχονται σε δύσκολη θέση (Cook 1995, Love 1999).

Οι μαίες-μαιευτές θα μπορούσαν να ενεργοποιηθούν έντονα και να προάγουν αυτό το θεσμό. Σήμερα από το Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας γίνονται ενημερωτικές διδασκαλίες σε δημόσια λύκεια και γυμνάσια της ευρύτερης περιοχής Αττικής, στα οποία συμμετέχουν ενεργά και οι φοιτητές του Τμήματος Μαιευτικής. Όμως, η ενημέρωση που παρέχεται δεν είναι δυνατό να είναι ολοκληρωμένη. Χρειάζεται κρατική θεσμοθέτηση του ρόλου των επαγγελματιών υγείας στο χώρο της σεξουαλικής διδασκαλίας.

Γιατί οι μαίες-μαιευτές και όχι οι δάσκαλοι;

- Έχει αποδειχτεί πως οι επαγγελματίες ομιλητές, που προέρχονται από χώρους εκτός σχολείου, είναι συνήθως λιγότερο “εκφοβιστικοί” γι’ αυτά τα ευαίσθητα θέματα και είναι ευκολότερο για τους μαθητές να “ανοιχθούν” σ’ αυτούς παρά στους δασκάλους τους, τους οποίους είναι αναγκασμένοι να αντιμετωπίζουν καθημερινά (Stray – Pedersen 1989, Cook 1995).

- Οι μαθητές νιώθουν πιο άνετα να διατυπώσουν τις όποιες απορίες τους σε επαγγελματίες ομιλητές και όχι στους δασκάλους τους, θεωρώντας ίσως ότι οι δά-

σκαλοι μπορεί να τις αποκαλύψουν στους γονείς τους (Nelson 1996).

- Οι μαίες-μαιευτές μπορούν να δώσουν υπεύθυνα συμβουλές για αντισύλληψη και να ενημερώσουν τους μαθητές για τα Κέντρα Οικογενειακού Προγραμματισμού.

- Οι μαίες-μαιευτές μπορούν να οργανώσουν παράλληλα εκστρατείες ενημέρωσης των γονέων των μαθητών, ώστε και αυτοί να μπορούν να συμπαρασταθούν και να ενημερώσουν έγκυρα τα παιδιά τους (Little 1997).

- Τέλος, έχει βρεθεί ότι τέτοιου είδους προγράμματα μπορούν να φέρουν πολύ θετικά αποτελέσματα (Measor 1999).

Συμπέρασμα

Συμπερασματικά θα λέγαμε, πως ο τομέας της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στην Ελλάδα βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο. Η Ελλάδα μπορεί και πρέπει να ακολουθήσει το παράδειγμα άλλων ευρωπαϊκών χωρών και να θεσμοθετήσει το ρόλο των μαίων-μαιευτών στη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, η οποία οφείλει να ξεκινά από πολύ μικρές ηλικίες, όπως αυτό γίνεται στην Ολλανδία, τη Φινλανδία ή και την Αγγλία (Little 1997).

Υπάρχουν διάφορα πρωτόκολλα (Kirby 1997) τα οποία μπορούμε να ακολουθήσουμε, αφού πρώτα τα προσαρμόσουμε στην ελληνική πραγματικότητα. Όταν η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση γίνεται από ενθουσιώδεις, ενημερωμένους και ανοιχτόμυαλους επαγγελματίες υγείας, τότε μπορεί να φέρει σημαντικά αποτελέσματα. Αν μπορούσαμε να δεχτούμε την ανάγκη των νέων για ενημέρωση και να γνωρίσουμε τη δική τους ατζέντα, ώστε να προσαρμόσουμε τις συνεδρίες μας σ’ αυτήν, τότε μπορούμε να ελπίζουμε σε θετικά αποτελέσματα για τη σεξουαλική υγεία των εφήβων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αντωνάκου Α., Καβαλιεράτου Α. (2001):** Κύηση σε ηλικίες μικρότερες των 20 και μεγαλύτερες των 35 ετών. Επιπτώσεις στην έγκυο και στο νεογνό. Πρακτικά 40ού Πανελληνίου Παιδιατρικού Συνεδρίου, 2001.
- Chanter A.G. (1966):** Sex education in the primary school. Macmillan & Company limited, London.
- Cook V. (1995):** Maternity Projects: Teenage pregnancies. *Midwives* 108, (1286): 76-9.
- Department for Education and Employment (DEE) (2000):** Sex and Relationship Education Guidance, London.
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδας (Ε.Σ.Υ.Ε.) (1998):** Πίνακες για το έτος 1998.
- Fraser A.M., Brockert J.E., Ward R.H. (1995):** Association of young maternal age with adverse reproductive outcomes. *New Engl. J. Medicine*, 332(17): 1113-7.
- Hollingsworth D. (1986):** Teenage pregnancy: A multifactorial sociologic problem. *Am. J. Obst. Gyn.*, 155:741.
- Κρεατσάς Γ., Γουμαλάτσος Ν., Δελιγεόργλου Ε. (1991):** Εφηβική εγκυμοσύνη: σύγκριση με δυο ομάδες μεγαλύτερων γυναικών. *J. Adolesc. Health*, 12:77-81.
- Kiddy M. (2002):** Teenage pregnancy: whose problem? *Nursing Times*, 98(4): 36-7.
- Kirby D. (1997):** Does sex education work? *Healthlines*, 41:10-11.
- Li Y.T., Yin C.S., Chan C.C. (1999):** Psychosocial risk factors of teenage pregnancy in eastern Taiwan. *Gynaecology & Obstetrics*, 62(7):425-30.
- Little L. (1997):** Teenage health education: a public health approach. *Nursing Standard*, 11(49):43-6.
- Love S. (1999):** Unsentimental education. *Nursing Times*, 95(46):26-7.
- McLeod A. (2001):** Changing patterns of teenage pregnancy: population based study of small areas. *BMJ*, 323:199-203.
- Measor L. (1999):** The impact of health professionals' involvement in sex education in schools. *Nursing Times Research*, 4 (5):386-393.
- Miller F.C. (2000):** Impact of adolescent pregnancy as we approach the new millennium. *J. Pediatr. Adolesc. Gynecol.*, 2000, 13(1):5-8.
- Mongelli M., Opatola B. (1995):** Duration and variability of normal pregnancy. Implications for clinical practice. *J. Reprod. Medicine*, 40:645-8.
- Nelson F. (1996):** A National response to school sex education. *Healthy Alliances*, April: 22-3.
- Office for National Statistics (2000):** Population trends. London: Stationery Office.
- Olausson P., Cnattingius S., Haglund B. (1999):** Teenage pregnancies and risk of late fetal death and infant mortality. *Brit. J. Obstet. Gynaecol.*, 106(2):116-121.
- Perez R., Patience T., Pulous E., Brown G., Mc Ewen A., Asato A., Hume R., Calhoun B.C. (1998):** Use of a focused teen prenatal clinic at a military teaching hospital: model for improved outcomes of unmarried mothers. *Australian and New Zealand Journal of Obstetrics and Gynaecology*, 38:280-3.
- Sheldon T. (1997):** The Dutch experience. *Healthlines*, 41:12-3.
- Singh S., Darroch J.E. (2000):** Adolescent pregnancy and childbearing: levels and trends in developed countries. *Fam. Plann. Perspect*, 32(1):14-23.
- Stray-Pedersen B. (1989):** Take care of yourself. *World Health*, Jan-Feb: 27-28.
- Ventura S.J., Curtin S.C. (1999):** Recent trends in teen births in the United States. *Stat. Bull. Metrop. Insur. Co*, 1999, 80(1): 2-12.

Τέσσερα θέματα για το μαστό, που πρέπει να ξαναδούμε

Ευάγγελος Φιλόπουλος, Χειρουργός στην Κλινική Μαστού του Νοσοκομείου "Ο ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ", Υπεύθυνος Δικτύου Φροντίδας Μαστού Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας.

(Αναδημοσίευση άρθρου από τη διμηνιαία έκδοση "Μ' ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ" της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας, Τεύχος 34).

Ο μήνας Οκτώβριος έχει καθιερωθεί και στη χώρα μας, χάρις στις προσπάθειες της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας, ως ο μήνας πρόληψης και έγκαιρης διάγνωσης του καρκίνου του μαστού. Μια μοναχική στην αρχή πορεία παρέσυρε στη συνέχεια δεκάδες άλλους φορείς και εταιρείες, έτσι που αυτόν το μήνα σ' όλη την Ελλάδα οι γυναίκες να κατακλύζονται από πληροφορίες, ενημερωτικές εκστρατείες, εκδηλώσεις και άλλες κοινωνικοκαλλιτεχνικές πρωτοβουλίες.

Μέσα σ' αυτόν τον κατακλυσμό ενημέρωσης δεν ήταν παράδοξο να ακούγονται και να γράφονται απόψεις, που κάθε άλλο παρά την πραγματικότητα αποδίδουν ή χρήσιμες είναι. Έτσι, στο παρόν άρθρο θα αποφύγουμε την πεπατημένη και δεν θα ασχοληθούμε με τη διατύπωση κατηγορηματικών προτάσεων –συμβουλών– προς τις Ελληνίδες, αλλά θα προσπαθήσουμε να διορθώσουμε τέσσερις από τις πιο συνηθισμένες αντιλήψεις, που μέσα στον ενθουσιασμό των διαφόρων ειδικών (με επαγγελματική ή μη κατοχύρωση) δεν αποδίδουν την πραγματικότητα και επομένως δεν βοηθούν την έγκυρη και υπεύθυνη ενημέρωση των γυναικών.

“Ο καρκίνος του μαστού πρέπει να αποτελέσει σημαντική προτεραιότητα και να χρηματοδοτηθούν πολύ περισσότερες προσπάθειες ώστε να καταπολεμηθεί η ασθένεια”

Αποτελεί μια πολύ διαδεδομένη αντίλη-

ψη, που βρίσκει μάλιστα θέση και σε επίσημα πολιτικά και κυβερνητικά σχέδια, ότη έρευνα για την αντιμετώπιση του καρκίνου του μαστού έχει παραμεληθεί. Αυτή είναι μια λανθασμένη αντίληψη.

Όποιος ασχολείται με την ογκολογική ενημέρωση στο σύνολό της αντιλαμβάνεται αμέσως, πως στην πραγματικότητα, ο αριθμός των επιστημονικών δημοσιεύσεων που γράφονται στον ειδικό ιατρικό τύπο και των ανακοινώσεων που παρουσιάζονται στα διάφορα ιατρικά συνέδρια σχετικά με τον καρκίνο του μαστού, είναι εξαιρετικά μεγάλος. Αυτή η δραστηριότητα αποτελεί έναν αξιόπιστο δείκτη για το επίπεδο της υποστήριξης που παρέχεται για έρευνα στο συγκεκριμένο τομέα, γεγονός που με τη σειρά του αντανακλά το αυξημένο πολιτικό ενδιαφέρον που υπάρχει.

Το μέγεθος της επιστημονικής δραστηριότητας για τον καρκίνο του μαστού, είναι υπερβολικό σε σύγκριση με τις προσπάθειες που γίνονται για τις άλλες κα-

κοήθεις παθήσεις. Έτσι, η αλήθεια είναι, πως υπάρχει ενδιαφέρον και περισσότερη ευαισθησία για τη συγκεκριμένη μορφή καρκίνου, χωρίς μ' αυτό να υποτιμάται η αναγκαιότητα περαιτέρω βελτίωσης τόσο της έρευνας, όσο και των φροντίδων πρόληψης, έγκαιρης διάγνωσης, θεραπείας και μεταθεραπευτικής αποκατάστασης που την αφορούν.

“Έχω επιβαρυνμένο οικογενειακό ιστορικό”

Μια από τις πιο συχνές παρεξηγημένες αντιλήψεις που έχουν οι γυναίκες για τον εαυτό τους, είναι ότι έχουν κάποιο επιβαρυνμένο ιστορικό, επειδή είτε κάποιο μέλος ή μέλη της οικογένειάς τους είχαν παρουσιάσει κάποιες μορφές καρκίνων, είτε κάποια συγγενής τους είχε καρκίνο του μαστού.

«Η γιαγιά μου εμφάνισε καρκίνο του μαστού σε ηλικία 73 ετών», «Η μητέρα μου παρουσίασε καρκίνο στο μαστό στα 68 χρόνια, χειρουργήθηκε, πήγε καλά και πέθανε από την καρδιά της στα 76 χρόνια της», «Μια αδελφή του πατέρα μου είχε καρκίνο του μαστού παλιά. Δεν θυμάμαι την ηλικία της. Και, επίσης, μια αδελφή της μάνας μου», «Η οικογένειά μου έχει ευαισθησία στον καρκίνο. Η μητέρα, που πήγε από όγκο στον εγκέφαλο σχετικά νέα, και οι θείοι μου από την πλευρά του πατέρα μου, ο ένας από καρκίνο του παχέος εντέρου και ο άλλος από καρκίνο του πνεύμονα, σχετικά νέος και αυτός».

Αυτές είναι δηλώσεις που ακούει καθημερινά ένας γιατρός, που ασχολείται με τον καρκίνο του μαστού. Οι γυναίκες αυτές δεν κάνουν απλώς μια αναφορά, γεγονός που δεν θα χρειαζόταν σχολιασμό. Το κακό είναι ότι αυτές οι γυναίκες ζουν ένα βαρύ οικογενειακό στίγμα. Θεωρούν ότι μειονεκτούν και, το ακόμα χειρότερο, αισθάνονται πίκρα, γιατί πιστεύουν ότι

έχουν προικίσει τα κορίτσια τους μ' αυτό το “κουσούρι”.

Δυο διαπιστώσεις θα πρέπει να έχει ξεκάθαρως στο μυαλό της η γυναίκα:

α) Η πρώτη είναι πως στη μεγάλη πλειοψηφία ο καρκίνος του μαστού εμφανίζεται χωρίς να υφίσταται κάποια οικογενειακή προδιάθεση.

β) Η δεύτερη είναι πως τέτοια προδιάθεση υφίσταται, πράγματι, σ' ένα μικρό ποσοστό γυναικών και, κυρίως, μπορεί να αφορά τις γυναίκες που στην οικογένειά τους είχαν μια (1) ή δυο (2) συγγενείς πρώτου βαθμού (μητέρα, θεία, αδελφή, κόρη), από την ίδια πλευρά, που εμφάνισαν καρκίνο του μαστού σε νεαρή ηλικία (πριν την εμμηνόπαυση). Επίσης, γυναίκες που είχαν συγγενή, που εμφάνισε καρκίνο του μαστού και στους δυο μαστούς.

Η ύπαρξη στην οικογένεια μεμονωμένου περιστατικού καρκίνου του μαστού δεν αποτελεί δείγμα οικογενειακής προδιάθεσης. Συνήθως είναι ένα τυχαίο γεγονός. Το ίδιο ισχύει και για τις άλλες μορφές καρκίνου. Αν αναλογιστεί κάποιος πόσο συχνή είναι η ασθένεια, ιδίως στα μεγάλα άτομα, δεν είναι παράδοξο, που σε κάθε οικογένεια θα υπάρχει ένα ή περισσότερα μέλη της που εμφάνισαν καρκίνο.

Επομένως, ας αντιμετωπίσουν οι γυναίκες με λιγότερο άγχος και φόβο τα περιστατικά καρκίνου στην οικογένειά τους. Αλλά και οι γιατροί ας ενημερώνουν σωστά τις γυναίκες και ας μη τις αφήνουν να ζουν με αβάσιμο άγχος.

“Η μαγνητική τομογραφία είναι καλύτερη από τη μαστογραφία; Αντί για μαστογραφία μπορώ να κάνω υπερηχογράφημα;”

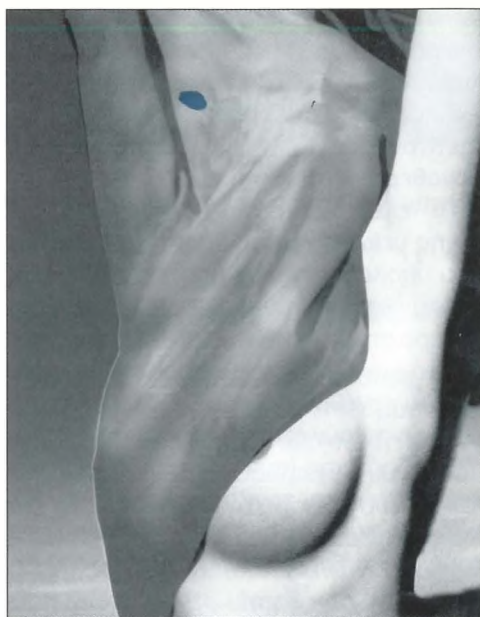
Δυο ολοένα και πιο συχνά εμφανιζόμενες εκτιμήσεις, που, δυστυχώς, πολλές φορές έχουν και ως πηγή τους ιατρικούς κύκλους και εκφράζονται είτε ως προσω-

πική αντίληψη κάποιου γιατρού, που τη μεταφέρει στις γυναίκες που τον επισκέπτονται, είτε ως δημόσια δήλωση κάποιων ειδικών. Στη δεύτερη περίπτωση αυτό μπορεί να γίνει είτε άμεσα, είτε με δηλώσεις που αφήνουν το θέμα «στον αέρα».

Η αλήθεια είναι πως η μαστογραφία αποτελεί την καλύτερη υπάρχουσα δυνατότητα να διαγνωστεί απεικονιστικά ο καρκίνος του μαστού. Έχει ορισμένες αδυναμίες, όπως κάθε ιατρική εξέταση, όμως εξακολουθεί να είναι το πιο ενδεδειγμένο μέσο για τον προσυμπτωματικό έλεγχο του πληθυσμού.

Η μαγνητική τομογραφία, εκτός του ότι είναι μια κουραστική εξέταση για τη γυναίκα είναι και ιδιαίτερα δαπανηρή, ενώ δεν είναι άμοιρη λανθασμένων αποτελεσμάτων (ιδίως με τη μορφή της ανεύρεσης ψευδώς θετικών ευρημάτων). Η μαγνητική τομογραφία έχει ορισμένες εξειδικευμένες ενδείξεις. Δεν είναι ενδεδειγμένο όλες οι περιπτώσεις διαγνωστικών προβλημάτων στο μαστό να επιλύονται με τη μαγνητική τομογραφία. Επίσης, η συγκεκριμένη εξέταση δεν μπορεί να υποκαταστήσει τη μαστογραφία για τον προσυμπτωματικό έλεγχο του πληθυσμού. Υπό εξέταση είναι αυτή τη χρονική περίοδο, το αν η μαγνητική τομογραφία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τις γυναίκες που πληρούν τα κριτήρια επιβαρημένου οικογενειακού ιστορικού ή είναι φορείς των μεταλλαγμένων γονιδίων, που συνδέονται με τον καρκίνο του μαστού.

Με το υπερηχογράφημα η σύγχυση είναι διαφορετικής μορφής. Πολλές γυναίκες πιστεύουν πως μπορεί να αντικαταστήσει τη μαστογραφία και να τις απαλλάξει από τον (αβάσιμο) φόβο της ακτινοβολίας. Όμως, το υπερηχογράφημα είναι εξαιρετικά χρήσιμο ως εξέταση συμπληρωματική της μαστογραφίας. Κι αυτό σημαίνει ότι χρησιμοποιείται με επιτυχία εκεί που

δεν έχει ένδειξη η μαστογραφία (π.χ. για την επιβεβαίωση της ύπαρξης ενός ινιδενώματος σε μαστούς νεαρών γυναικών), είτε όταν απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση κάποιου ευρήματος στη μαστογραφία (είναι η μάζα που απεικονίζεται κυστική ή συμπαγής).

Το υπερηχογράφημα στις ημέρες μας δεν αποτελεί αξιόπιστη εναλλακτική λύση στη μαστογραφία για τον προσυμπτωματικό έλεγχο του πληθυσμού.

“Η ύπαρξη καρκίνου στο μαστό σημαίνει ότι πρέπει υποχρεωτικά να αφαιρεθεί ο μαστός;”

Εδώ και περισσότερο από ένα τέταρτο του αιώνα έχει αποδειχθεί, ότι σε πολλά περιστατικά καρκίνου του μαστού (δηλαδή αυτά με μικρό μέγεθος όγκου) η μαστεκτομή μπορεί να μη γίνει και η ασθενής να έχει το ίδιο καλά αποτελέσματα αν υποστεί απλή αφαίρεση του όγκου, η

οποία στις περισσότερες περιπτώσεις θα συνοδευτεί από επέμβαση στους μασχαιαίους λεμφαδένες καθώς και από συμπληρωματική θεραπεία άλλης μορφής (ακτινοθεραπεία, χημειοθεραπεία και ορμονοθεραπεία).

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται συνεχής μείωση του αριθμού των ασθενών που υποβάλλονται σε μαστεκτομή, αλλά, δυστυχώς, αυτό συμβαίνει με ρυθμό βραδύτερο απ' ό,τι αναμένεται με βάση το ποσοστό γυναικών, που χειρουργούνται με μικρού μεγέθους όγκους. Πολλοί επιστήμονες εκτιμούν ότι αυτό οφείλεται στις τάσεις αδράνειας (συντηρητισμού) πολλών χειρουργών και τονίζουν την ανάγκη καλύτερης και εντατικότερης ενημέρωσής τους. Είναι βέβαιο, πως ο βαθμός ελάτ-

τωσης του ποσοστού των μαστεκτομών αντανακλά το επίπεδο της προληπτικής ιατρικής σε μια περιοχή (αφού με την έγκαιρη διάγνωση καθίσταται δυνατή η ανακάλυψη των καρκίνων όταν είναι ακόμα μικροί), αλλά και το επίπεδο της ιατρικής φροντίδας (αφού εκτός από την κατάρτιση των χειρουργών έχει φανεί, πως η έλλειψη ακτινοθεραπευτικών κέντρων ωθεί συχνά ορισμένους χειρουργούς να επιλέγουν τη μαστεκτομή).

Σε κάθε περίπτωση, η γυναίκα που πρόκειται να υποβληθεί σε αφαίρεση όγκου από το στήθος θα πρέπει να ενημερώνεται πλήρως από το χειρουργό της, τόσο για την έκταση της επέμβασης όσο και για τις θεραπευτικές δυνατότητες που υπάρχουν στη διάθεσή της.

11ο Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο Σ.Ε.Μ. Θεσ/νίκης

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΙΩΝ-ΜΑΙΕΥΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Ν.Π.Π.Δ.)

Αλεξ. Σβώλου 40 - Τ.Κ. 546 21, Τηλ. & Fax.: 2310. 223372

Θεσσαλονίκη 07/02/05

Προς την
Διευθύντρια της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας
Υπόψη Προϊσταμένης Μαιευτικού Τμήματος

Ο Σύλλογος Μαιών-Μαιευτών Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με την Γ' Μαιευτική-Γυναικολογική Κλινική του Α.Π.Θ. διοργανώνει στις 9 και 10 Απριλίου 2005 το 11ο Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο με θέμα: "**Τεκμηριωμένη φροντίδα στις μαιευτικές πράξεις και διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της υγείας**", που θα πραγματοποιηθεί στην αποθήκη Δ του Ο.Λ.Θ.

Παρακαλούμε να χορηγηθεί η σχετική άδεια στις μαιέες και στους μαιευτές ώστε να παρακολουθήσουν το Σεμινάριο, εφόσον δεν παρακωλύεται η λειτουργία των υπηρεσιών σας.

Μετά τιμής
Για το Δ.Σ.

Η Πρόεδρος
ΟΛΓΑ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΟΥ

Η Γ. Γραμματέας
ΟΛΓΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

Απαραίτητες γνώσεις στη φορολογία εισοδήματος και τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης

Οδυσσέας Ευσταθόπουλος, Δικηγόρος, Μεταπτυχιακός φοιτητής του Πανεπιστημίου Αθηνών στις Ποινικές Επιστήμες.

Ο φόρος εισοδήματος ενός φυσικού προσώπου επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημά του, που προκύπτει στην Ελλάδα και αποκτάται στη διάρκεια του αμέσως προηγούμενου οικονομικού έτους. Στη φορολογία εισοδήματος ισχύουν οι αρχές αφενός του ετήσιου της φορολογίας, σύμφωνα με την οποία ο φόρος επιβάλλεται κάθε χρόνο, αφετέρου της αυτοτέλειας των χρήσεων, σύμφωνα με την οποία το εισόδημα εντάσσεται και φορολογείται στο χρόνο που αποκτήθηκε και κάθε χρήση είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη των άλλων.

Πηγές εισοδήματος

Το εισόδημα στο οποίο επιβάλλεται φόρος διακρίνεται ανάλογα με την πηγή προέλευσης στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Α' – Β' Πηγή: Εισόδημα από ακίνητα.
- Γ' Πηγή: Εισόδημα από κινητές αξίες.
- Δ' Πηγή: Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.
- Ε' Πηγή: Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.
- ΣΤ' Πηγή: Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.
- Ζ' Πηγή: Εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα και κάθε άλλη πηγή.

Τα εισοδήματα που αποκτά ένα φυσικό πρόσωπο μπορεί να προέρχονται από διαφορετικές πηγές. Π.χ. ένας μισθωτός μπορεί παράλληλα να έχει εισοδήματα από εκμετάλλευση ακινήτων που του ανήκουν, φορολογούνται όμως ως ενιαίο σύνολο.

Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες

Είναι το εισόδημα από μισθούς, ημερομίσθια, επιχορηγήσεις, επιδόματα, συντάξεις και γενικά κάθε περιοδική παροχή στα πλαίσια αυτά. Ορισμένα όμως ποσά δεν φορολογούνται ή φορολογούνται κατ' ειδικό τρόπο, γιατί δεν θεωρούνται εισόδημα. Ενδεικτικά, τέτοια είναι η αποζημίωση για δαπάνες υπηρεσίας, η παροχή που καταβάλλεται εφάπαξ από τα Ταμεία Προνοίας και τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, αλλά και το εφάπαξ βοήθημα λόγω εθελούσιας εξόδου δια παραίτησης, η αποζημίωση λόγω απόλυσης, για την οποία επιβάλλεται αυτοτελής φόρος 20% για το πάνω των 20.000 ευρώ ποσό και με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης κλπ.

Από το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες αφαιρούνται και οι κρατήσεις του ΙΚΑ και των Επικουρικών Ταμείων, το χαρτόσημο και η εισφορά ΟΓΑ, το δε υπόλοιπο υπόκειται σε φόρο. Χρόνος απόκτησης του θεωρείται ο χρόνος, που ο δικαιούχος απέκτησε δικαίωμα είσπραξής του. Σε περίπτωση αναδρομικής καταβολής, χρόνος απόκτησης θεωρείται ο χρόνος πραγματικής είσπραξης.

Εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα

Είναι το εισόδημα από αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών, που τέτοιο θεωρείται και της **μιαίας** όπως περιοριστικά αναφέ-

ρεται στο άρθρο 48 Ν.2238/1994. Χρόνος απόκτησης θεωρείται ο χρόνος είσπραξης της αμοιβής. Επίσης, χρόνος απόκτησης θεωρείται και ο χρόνος πίστωσης του δικαιούχου στα βιβλία αυτού που καταβάλλει την αμοιβή, όταν αυτή γίνεται με αναγγελία ή με απόδειξη στο δικαιούχο.

Αν ο δικαιούχος εισέπραξε ένα ποσό που αφορά αμοιβή δυο ετών, τότε η αμοιβή μοιράζεται στη χρονιά της είσπραξης και την προηγούμενη απ' αυτή. Ακαθάριστο εισόδημα για τον προσδιορισμό του κέρδους από ελευθέρια επαγγέλματα αποτελούν οι πράγματι εισπραχθείσες αμοιβές. Ο λογιστικός προσδιορισμός των καθαρών φορολογητέων κερδών γίνεται με την αφαίρεση από τις ακαθάριστες αμοιβές όλων των δαπανών για την απόκτησή τους, η ανάλυση των οποίων θα γίνει στη συνέχεια.

Το εισόδημα στο οποίο επιβάλλεται φόρος είναι το συνολικό εισόδημα όλων των πηγών μετά από το συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων των εισοδημάτων αυτών. Αν δηλαδή, για παράδειγμα, κάποιος έχει καθαρά εισοδήματα από ακίνητα 10.000 ευρώ, από μισθωτές υπηρεσίες 12.000 ευρώ και από ατομική εμπορική επιχείρηση ζημιά 5.000 ευρώ, θα φορολογηθεί για 17.000 ευρώ (10.000+12.000-5.000). Ο συμψηφισμός αυτός δεν επιτρέπεται να γίνεται μεταξύ διαφορετικών χρήσεων, αφού η δυνατότητα μεταφοράς της ζημιάς στα επόμενα οικονομικά έτη δεν ισχύει για τα φυσικά πρόσωπα.

Γάμος. Κατά τη διάρκεια του γάμου οι σύζυγοι είναι υποχρεωμένοι να υποβάλουν κοινή δήλωση για τα εισοδήματά τους. Η υποχρέωση αυτή συντρέχει για τα εισοδήματα που απέκτησαν μέσα στο αμέσως προηγούμενο της τέλεσης του γάμου ημερολογιακό έτος, ανεξάρτητα αν ο γάμος τελεστήκε στην αρχή ή στο τέλος

του οικείου οικονομικού έτους. Ο φόρος, τα τέλη και οι εισφορές που αναλογούν στον καθένα υπολογίζονται χωριστά και έκαστος ευθύνεται για το φόρο που του αναλογεί.

Ανήλικα τέκνα. Το εισόδημα των ανηλικών τέκνων προστίθεται στα εισοδήματα του γονέα, που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα από όλες τις πηγές και φορολογείται στο όνομά του. Κατ' εξαίρεση, τα ανήλικα τέκνα φορολογούνται χωριστά για τα εισοδήματα που προέρχονται από παροχή προσωπικής εργασίας βάσει μισθών ή αμοιβών, από περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από κληρονομιά, από περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν σ' αυτό από χαριστικές παροχές, με εξαίρεση βέβαια τις γονικές παροχές και τις δωρεές από τους γονείς του (αυτές φορολογούνται στο όνομα του γονέα που τις παραχώρησε), από συντάξεις που δικαιούται λόγω θανάτου του πατέρα ή της μητέρας του κλπ. Τη δήλωση αυτή φορολογίας υποβάλλει ο έχων τη γονική μέριμνα γονέας.

Απαλλαγές. Λόγοι κοινωνικής μέριμνας, δημοσιονομικοί, δημογραφικοί και δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος επιβάλλουν μια σειρά απαλλαγών από την υποχρέωση καταβολής φόρου και ενδεικτικά αναφέρονται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Ακίνητα που παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο ή για κατοικία από γονείς στα τέκνα τους ή από τα τέκνα στους γονείς τους.

β) Ακίνητα που ιδιοκατοικούνται ως κύρια και δευτερεύουσα κατοικία.

γ) Σύνταξη της πολύτεκνης μητέρας.

δ) Μισθοί, συντάξεις σε πρόσωπα που παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες, που υπερβαίνουν το 80%.

ε) Χρηματικά βραβεία για τη βράβευση καλλιτεχνικών, πνευματικών επιδόσεων, ή τα ποσά των υποτροφιών κλπ.

Πρόσωπα που βαρύνουν το φορολογούμενο. Τα άτομα που συνοικούν με το φορολογούμενο και επηρεάζουν τη φοροδοτική του ικανότητα θεωρούνται από το νόμο ότι τον βαρύνουν. Αυτά είναι:

α) Ο ή η σύζυγος που δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα.

β) Τα ανήλικα ανύπαντρα τέκνα του. Προστατευόμενα μέλη θεωρούνται και τα υιοθετημένα, αλλά και τα τέκνα από προηγούμενο γάμο της συζύγου του φορολογούμενου, εφόσον δεν καταβάλλεται σ' αυτά διατροφή από τον πατέρα τους και δεν βαρύνουν τον τελευταίο.

γ) Τα ενήλικα έγγαμα τέκνα που δεν έχουν υπερβεί το 25ο έτος της ηλικίας τους, ανεξάρτητα αν γεννήθηκαν με νόμιμο γάμο ή και χωρίς γάμο, τα οποία σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές του εσωτερικού ή εξωτερικού. Ως σπουδαστές θεωρούνται και τα παιδιά που φοιτούν στις στρατιωτικές σχολές, αλλά και όσα φοιτούν για τη λήψη μεταπτυχιακού διπλώματος.

δ) Τα άγαμα τέκνα εφόσον υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία, ανεξαρτήτως ηλικίας.

ε) Τα τέκνα που παρουσιάζουν αναπηρία 67% και άνω ή διανοητική στέρηση.

στ) Οι ανιόντες συγγενείς και των δυο συζύγων, ανεξάρτητα αν είναι εξ αίματος ή εξ αγχιστείας κλπ.

Όλες οι παραπάνω κατηγορίες θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο μόνο εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημα των ατόμων δεν υπερβαίνει τα 1.200 ευρώ, ή τα 2.500 ευρώ αν τα άτομα παρουσιάζουν αναπηρία ή διανοητική καθυστέρηση.

Έκπτωση δαπανών. Όπως προαναφέρθηκε, φόρος επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα, δηλαδή στο ποσό που προκύπτει μετά την αφαίρεση των δαπανών για την απόκτησή του και των εκπτώσεων που προβλέπονται από ειδικές διατάξεις. Συνεπώς, από το συνολικό εισόδημα αφαιρούνται ενδεικτικά τα ακόλουθα ποσά:

• **Ασφάλιστρα ζωής ή θανάτου:**

Αφορά τη δαπάνη για τα ασφάλιστρα ζωής ή θανάτου, προσωπικών ατυχημάτων, αλλά και ασθενοίας βάσει συμβολαίου με ασφαλιστική εταιρία. Όμως, το ποσό που αφαιρείται δεν μπορεί να υπερβεί το 10% του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας, που ισχύει για μισθωτό χωρίς τέκνα, δηλαδή τα 1.000 ευρώ. Υπολογίζεται αθροιστικά και για τους δυο συζύγους και μερίζεται μεταξύ τους ανάλογα με το ύψος του φορολογούμενου, με τις γενικές διατάξεις εισοδήματος του καθενός.

• **Ασφαλιστικές εισφορές σε φορείς του Δημόσιου Τομέα:** Αφορά το συνολικό ποσό των εισφορών που καταβάλλονται στα ταμεία ασφάλισης, με την προϋπόθεση ότι οι εισφορές αυτές καταβάλλονται υποχρεωτικά σε εκτέλεση σχετικής διάταξης νόμου. Επιπλέον, αφαιρείται και το ποσό της προαιρετικής ασφάλισης, αν όμως το ταμείο έχει συσταθεί με νόμο. Στην έννοια των εισφορών αυτών περιλαμβάνονται και οι εισφορές υπέρ των ασφαλιστικών ταμείων για εξαγορά ή αναγνώριση προϋπηρεσίας. Όμως, οι δαπάνες που αφορούν ασφαλιστικές εισφορές της συζύγου που δεν αποκτά εισόδημα, δεν εκπίπτουν από το εισόδημα του συζύγου και αντίστροφα.

• **Δωρεές χρηματικών ποσών στο Δημόσιο, Ιερούς Ναούς κλπ.:** Αφορά τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, Ιερούς Ναούς,

Μονές του Αγίου Όρους, Κρατικά Νοσηλευτικά Ιδρύματα και Νοσοκομεία, Κοινωνική Ιδρύματα και σε μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα Σωματεία κλπ.

• **Χορηγίες προς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά Ν.Π.Ι.Δ. εφόσον επιδιώκουν πολιτιστικούς σκοπούς:** Για να αφαιρεθούν τα χρηματικά ποσά των δωρεών και χορηγιών από το συνολικό εισόδημα όταν αυτά ξεπερνούν τα 2.950 ευρώ ετησίως, πρέπει να παρακρατείται φόρος 10% στο ποσό που είναι πάνω από το όριο αυτό. Τέτοια παρακράτηση δεν απαιτείται εφόσον η δωρεά γίνεται υπέρ του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ.

• **Τόκοι δανείων:** Αφορά τους ληξιπρόθεσμους και απαιτητούς τόκους, που καταβάλλονται για στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας, που έχουν χορηγηθεί με υποθήκη ή προσημείωση κλπ. Για την αφαίρεση λαμβάνονται υπό-

ψη μόνο οι συμβατικοί και όχι οι τόκοι υπερημερίας. Η αφαίρεση γίνεται μόνο στο εισόδημα του συζύγου που έχει συμβληθεί με την Τράπεζα.

Εκτός από τις παραπάνω δαπάνες παρέχεται πρόσθετη έκπτωση 1.900 ευρώ για το φορολογούμενο και για κάθε πρόσωπο, που τον βαρύνει, εφόσον παρουσιάζει αναπηρία 67% και άνω ή νοητική καθυστέρηση, είναι τυφλός, νεφροπαθής, έχει υποστεί μεταμόσχευση νεφρού, κάνει μεταγγίσεις αίματος λόγω μεσογειακής αναιμίας, είναι ανάπηρος αξιωματικός ή παίρνει σύνταξη ως ανάπηρος πολέμου κλπ.

Υπολογισμός και καταβολή φόρου. Αφού αφαιρεθούν από το συνολικό καθαρό εισόδημα τα ποσά των δαπανών, το εναπομείναν φορολογητέο εισόδημα υποβάλλεται σε φόρο με βάση τις ακόλουθες κλίμακες:

Α) Κλίμακα μισθωτών – συνταξιούχων

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο εισοδήματος	Σύνολο φόρου
10.000	0	0	10.000	0
3.400	15	510	13.400	510
10.000	30	3.000	23.400	3.510
Υπερβάλλον	40			

Β) Κλίμακα μισθωτών – επαγγελματιών

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο εισοδήματος	Σύνολο φόρου
8.400	0	0	8.400	0
5.000	15	750	13.400	750
10.000	30	3.000	23.400	3.750
Υπερβάλλον	40			

Για παράδειγμα, αν μια μαία έχει από την υπηρεσία της ετήσιο εισόδημα 30.000 ευρώ, οφείλει φόρο 3.510 ευρώ για μέχρι το ποσό των 23.400 ευρώ και για το υπόλοιπο ποσό των 6.400 ευρώ, φόρο 2.560 ευρώ. Συνολικό φόρο δηλαδή: 6.070 ευρώ.

Εάν ο μισθωτός φορολογούμενος έχει εισοδήματα και από άλλες πηγές, τότε υπόκειται εξ ολοκλήρου στο δεύτερο πίνακα εφόσον το ετήσιο εισόδημα από τις μισθωτές υπηρεσίες είναι πάνω από 1.600 ευρώ.

Το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου των παραπάνω κλιμάκων αυξάνεται κατά 1.000 ευρώ εάν ο φορολογούμενος έχει ένα τέκνο, κατά 2.000 για τα δυο τέκνα, κατά 10.000 εάν έχει τρία, κατά 11.000 εάν έχει τέσσερα κλπ. Με άλλα λόγια, το ισοδύναμο ποσό μείωσης φόρου της κλίμακας των μισθωτών είναι για το ένα τέκνο 150 ευρώ, για τα δύο 300, για τα τρία 2.490, για τα τέσσερα 2.790 κλπ., ενώ για τη γενική κλίμακα 150 για το πρώτο, 300 για το δεύτερο, 2.250 για το τρίτο, 2.550 για το τέταρτο κλπ.

• **Συμπληρωματικός φόρος:** Εφόσον στο συνολικό εισόδημα περιλαμβάνεται και εισόδημα από ακίνητα, το ακαθάριστο ποσό του εισοδήματος αυτού υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο 1,5% (ή 3% αν τα ακίνητα χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και καθεμία υπερβαίνει τα 300 τ.μ.).

• **Προκαταβολή φόρου:** Έναντι του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα του διανυόμενου έτους, βεβαιώνεται ως προκαταβολή το 55% του φόρου που προκύπτει από τη δήλωση μαζί με τον τυχόν συμπληρωματικό φόρο. Από το ποσό του φόρου που αναλογεί ως προκαταβολή, εκπίπτουν τα εισοδήματα για τα οποία ο φόρος παρακρατείται στην πηγή, όπως αυτά των μισθωτών υπηρεσιών.

• **Μειώσεις από το φόρο:** Το πο-

σό του φόρου που προκύπτει με βάση τις παραπάνω κλίμακες, μειώνεται στη συνέχεια ως εξής:

α) Για δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης κατά ποσοστό 15% του συνολικού ποσού των εξόδων αυτών. Το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 6.000 ευρώ. Ως τέτοια έξοδα θεωρούνται ενδεικτικά οι αμοιβές των ιατρών και νοσοκόμων, οι εξετάσεις, τα έξοδα περίθαλψης και νοσηλείας, όχι όμως και τα έξοδα μεταφοράς και διαμονής λόγω μετάβασης στο εξωτερικό. Διευκρινίζεται ότι τα νοσήλια των μισθωτών, που καταβάλλονται από τους εργοδότες αυτών ή τα ασφαλιστικά τους ταμεία, δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση.

β) Για μισθώματα κύριας κατοικίας και κατοικίας παιδιών, που σπουδάζουν, κατά ποσοστό 15% του ετήσιου μισθώματος.

γ) Για δίδακτρα φροντιστηρίων κατά ποσοστό 15% επί της ετήσιας δαπάνης για κατ' οίκον ιδιαίτερα και φροντιστήρια οποιασδήποτε εκπαιδευτικής βαθμίδας ή ξένων γλωσσών. Το ποσό της κάθε δαπάνης επί της οποίας υπολογίζεται η μείωση, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το 10% του αφορολόγητου ποσού του 1ου κλιμακίου της κλίμακας των μισθωτών, δηλαδή πάνω από 1.000 ευρώ. Συνεπώς, η μεγαλύτερη μείωση θα είναι 150 ευρώ (1.000x15%). Οι δαπάνες λαμβάνονται χωριστά για το φορολογούμενο και ξεχωριστά για το κάθε τέκνο, ενώ το ποσό της μείωσης μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος του καθένα, το οποίο φορολογείται με τις γενικές διατάξεις.

δ) Για τόκους δανείων απόκτησης πρώτης κατοικίας κατά ποσοστό 15% του ετήσιου ποσού των τόκων για στεγαστικά δάνεια προς απόκτηση πρώτης κατοικίας.

ε) Για οικογενειακές δαπάνες αγοράς αγαθών και υπηρεσιών κατά ποσοστό

15% του ετήσιου ποσού των οικογενειακών δαπανών. Όμως, το ανώτερο ποσό μείωσης και για τους δυο συζύγους είναι 75 ευρώ και με την προϋπόθεση να δηλώνεται στη δήλωση εισόδημα από μισθούς ή συντάξεις.

στ) Για τους μισθωτούς και συνταξιούχους παραμεθόριων περιοχών προβλέπεται πρόσθετη μείωση φόρου ποσού 30 ευρώ, για κάθε παιδί που βαρύνει το φορολογούμενο.

Προσδιορισμός φορολογητέου εισοδήματος με βάση τις δαπάνες διαβίωσης

Στην περίπτωση που οι δαπάνες διαβίωσης του φορολογουμένου είναι μεγαλύτερες από το συνολικό καθαρό φορολογούμενο εισόδημα, τότε το φορολογητέο εισόδημα θα προσδιοριστεί με βάση τα τεκμήρια δαπάνης και όχι το εισόδημα, που δηλώθηκε στην αρχική δήλωση.

1) Τεκμήριο από τεκμαρτές δαπάνες διαβίωσης

Για τον προσδιορισμό της συνολικής ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

α) Το ετήσιο τεκμαρτό ή καταβαλλόμενο μίσθωμα για ιδιοκατοίκηση κύριας ή δευτερεύουσας κατοικίας (κύρια άνω των 200 τ.μ. και δευτερεύουσα άνω των 150 τ.μ.), το οποίο πολλαπλασιάζεται με συντελεστή 2.

β) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ως προς τα έξοδα συντήρησης και κυκλοφορίας. Με βάση την κλίμακα που υπάρχει, ανάλογα με τους φορολογησίμους ίππους (φ.ι.) του Ι.Χ. αντιστοιχεί ανάλογο ποσό τεκμαρτής δαπάνης. Για παράδειγμα, για 12 φ.ι. αντιστοιχεί ποσό 14.200 ευρώ, για 13 φ.ι. ποσό 16.700, για 14 φ.ι. ποσό 20.500, για 15 φ.ι. ποσό 26.500, για 16 φ.ι. ποσό 33.600 κλπ.

Η τεκμαρτή δαπάνη μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα, η οποία υπολογίζεται από το έτος πρώτης κυκλοφορίας. Για παράδειγμα, μείωση 15% για χρονικό διάστημα κυκλοφορίας 5 έως 10 έτη, 25% από 10 έως 15 έτη, 40% για πάνω από 15 έτη κλπ. Όταν πρόκειται για αυτοκίνητο τύπου "Jeep", τα τεκμήρια μειώνονται αντίστοιχα κατά ποσοστό 20% σε σχέση με τα ισχύοντα στα κοινού τύπου. Από τα τεκμήρια εξαιρούνται τα αυτοκίνητα:

- Όλα τα Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα ανεξάρτητα από την ιπποδύναμή τους, τα οποία αποκτήθηκαν έως την 31/12/1992.

- Όλα τα Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα μέχρι 14 φ.ι., τα αποκτηθέντα από την 1/1/1993 έως και την 31/12/2003.

- Όλα τα Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα άνω των 14 φ.ι., τα αποκτηθέντα από την 1/1/1992 έως την 31/12/2003, εφόσον η εργοστασιακή τιμολογιακή αξία τους είναι κάτω των 50.000 ευρώ.

- Όλα τα Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα ανεξάρτητα από τους φ.ι., που αποκτώνται από την 1/1/2004, εφόσον η εργοστασιακή τους αξία είναι κάτω των 50.000 ευρώ.

γ) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη σκαφών αναψυχής ιδιωτικής χρήσης. Με βάση την κλίμακα που υπάρχει, ανάλογα με το μήκος του σκάφους αντιστοιχεί και ανάλογο ποσό. Για παράδειγμα, από 10 έως 12 μέτρα 55.600 ευρώ, από 12 έως 14 μ. 74.400, από 14 έως 16 μ. 95.500 κλπ. Η τεκμαρτή δαπάνη μειώνεται κατά 10% αν έχουν περάσει 5 έως 10 χρόνια από τη νηολόγηση, ή κατά 20% αν έχουν περάσει πάνω από 10 χρόνια. Αν το σκάφος διαθέτει μόνιμο πλήρωμα, η ετήσια αμοιβή του πληρώματος πολλαπλασιάζεται επί 2 αυξάνει το στοιχείο του τεκμηρίου αυτού. Όταν το σκάφος δεν διαθέτει μόνιμο πλήρωμα και είναι έως 10 μέτρα, απαλλάσσεται των τεκμηρίων.

δ) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη με βάση

ση την επιφάνεια της δεξαμενής κολύμβησης (πισίνας). Από 25 έως 60 τ.μ. αντιστοιχεί τεκμαρτή δαπάνη ποσού 11.600 ευρώ, από 60 έως 120 τ.μ. 29.200 και για 120 τ.μ. και πάνω ποσό 46.800. Τα ποσά αυτά αυξάνονται κατά 50% όταν η πισίνα είναι εσωτερική.

Προσαύξηση: Το συνολικό ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης υπόκειται σε προσαύξηση 10% για κάθε στοιχείο-πηγή τεκμαρτής δαπάνης πέραν του δευτέρου. Το ποσό της προσαύξησης δεν μπορεί να υπερβεί το διπλάσιο του μεγαλύτερου ποσού τεκμαρτής δαπάνης, που προκύπτει από τα στοιχεία του υπόχρεου. Δηλαδή, αν κάποιος έχει τέσσερα στοιχεία τεκμαρτής δαπάνης θα υπολογιστεί προσαύξηση 20% επί του συνολικού ποσού, η οποία θα φτάνει μέχρι το διπλάσιο ποσό του μεγαλύτερου στοιχείου από τα τέσσερα. Και το ποσό αυτό της προσαύξησης επιμερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ποσό των τεκμαρτών δαπανών διαβίωσης, που αντιστοιχεί στον καθένα.

II) Τεκμήριο από δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων

Στην ετήσια τεκμαρτή δαπάνη προστίθεται και τα χρηματικά ποσά που δαπανά ο φορολογούμενος:

α) Για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) αυτοκινήτων, δίτροχων, σκαφών αναψυχής ή κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας. Ως κινητά πράγματα μεγάλης αξίας νοούνται εκείνα που η αξία τους υπερβαίνει τις 5.000 ευρώ. Ακόμα και αν δεν την υπερβαίνουν, θεωρούνται όμως ενιαίο σύνολο κατά τις συναλλαγές, τότε λαμβάνεται υπόψη η αξία όλων των πραγμάτων μαζί. Για παράδειγμα, η αγορά ενός σαλονιού που αποτελείται από καναπέ, τραπέζι και καρέκλες, η επιμέρους αξία των οποίων είναι μικρότερη, όμως λογί-

ζεται ως σύνολο οπότε υπόκειται στα τεκμήρια. Απαλλάσσεται από τα τεκμήρια η αγορά πάγιου εξοπλισμού, αν είναι έως 10.000 ευρώ και γίνεται μέσα στα επόμενα δυο έτη από την έναρξη άσκησης της επιχείρησης.

β) Για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή πισίνας. Από το τεκμήριο αυτό εξαιρείται η δαπάνη για αγορά και ανέγερση πρώτης κατοικίας, εφόσον δεν υπερβαίνει τα 120 τ.μ., αποκτάται κατά κυριότητα και ο φορολογούμενος είναι ενήλικας. Η δαπάνη αγοράς όμως, μόνο του οικοπέδου δεν εξαιρείται από το τεκμήριο.

γ) Για τη χορήγηση χρηματικών ποσών ως δωρεών, γονικών παροχών ή χορηγιών, εφόσον υπερβαίνουν ετησίως τα 300 ευρώ.

Διαφορά εισοδήματος λόγω τεκμηρίου και υπολογισμός του φόρου αυτής: Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του δηλωθέντος εισοδήματος και του συνόλου των τεκμηρίων, δεν πρέπει να υπερβαίνει το 20% επί του δηλωθέντος εισοδήματος (“διαφορά ανοχής”). Αν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 20%, φορολογητέο εισόδημα είναι το αρχικώς δηλωθέν, διαφορετικά, καλείται ο φορολογούμενος να αποδείξει πού βρήκε τα παραπάνω ποσά που τεκμαίρεται ότι δαπάνησε. Αν δεν αποδείξει με δικαιολογητικά και αποδείξεις πού βρήκε τα επιπλέον, τότε θα φορολογηθεί με βάση το σύνολο των τεκμηρίων διαβίωσης.

Μειώσεις τεκμηρίου: Στην προκειμένη περίπτωση μπορεί να επικαλεστεί τις ακόλουθες μειώσεις τεκμηρίου:

α) Πραγματικά εισοδήματα που αποκτήθηκαν μέσα στο ίδιο οικονομικό έτος, τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται κατ’ ειδικό τρόπο.

β) Χρηματικά ποσά που δεν θεωρούνται εισόδημα.

γ) Χρηματικά ποσά που προέρχονται από διάθεση περιουσιακών στοιχείων (π.χ. πώληση ακινήτου, αυτοκινήτων κλπ.).

δ) Χρηματικά ποσά που προέρχονται από εισαγωγή συναλλάγματος, εφόσον δικαιολογείται η απόκτησή του στην αλλοδαπή.

ε) Ποσά που προέρχονται από δάνεια. Αν ο δανειοδότης είναι ιδιώτης, η σύναψη δανείου πρέπει να έχει γίνει νωρίτερα από την απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου, διαφορετικά, δεν λαμβάνεται υπόψη για τη μείωση. Αν όμως δανειοδότης είναι Τράπεζα, δεν απαιτείται για τη μείωση η σύναψή του να είναι προγενέστερη.

στ) Ποσά που προέρχονται από δωρεά ή γονική παροχή, για τις οποίες όμως πρέπει να έχει υποβληθεί δήλωση φόρου δωρεάς ή γονικής παροχής στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέχρι τη λήξη του έτους που πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη κλπ.

Παραδείγματα επί των ανωτέρω, είναι ενδεικτικά τα ποσά από εξόφληση εντόκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου επί-σας διάρκειας (μόνο οι τόκοι μειώνουν

το τεκμήριο και όχι το κόστος απόκτησής τους), τόκοι ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (μετά από αφαίρεση 10% φόρου), τα ποσά από τόκους καταθέσεων Τραπεζών (μετά από την αφαίρεση της παρακράτησης φόρου 15%), μερίσματα από Ανώνυμες Εταιρείες (εισηγμένες ή μη), τα κέρδη από λαχεία, Λόττο, ΠΡΟΠΟ, τα καθαρά κέρδη από συμμετοχή σε ομόρρυθμη εταιρεία (για το ποσό αυτό δεν φορολογείται ο εταίρος στο όνομά του) κλπ. Σημειώνεται ότι η ανάληψη χρημάτων από Τράπεζα δεν μειώνει το τεκμήριο, αφού το ποσό αυτό είναι κεφάλαιο και όχι εισόδημα.

Εφόσον, τελικά, παρά τις μειώσεις των τεκμηρίων εξακολουθήσει να παραμένει **ακάλυπτη διαφορά**, τότε το ποσό αυτό θεωρείται ως εισόδημα Δ΄ Πηγής, αν ένα από τα εισοδήματα του φορολογουμένου προέρχεται από Δ΄ Πηγή (ή Ζ΄ αν δεν υπάρχει Δ΄, ή ως εισόδημα του άρθρου 48 παρ. 3 Ν.2238/1994, ως μη κατονομαζόμενο) και φορολογείται προσωρινό στο αντίστοιχο αρχικώς δηλωθέν εισόδημα της πηγής αυτής.

Εκδήλωση για τον εορτασμό της Ημέρας της Μαίας

Στο πλαίσιο του εορτασμού της "Παγκόσμιας Ημέρας της Μαίας", την Πέμπτη, 12 Μαΐου 2005, θα πραγματοποιηθεί εκδήλωση, που διοργανώνεται από τη Β΄ Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών ("ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ" Νοσοκομείο) με τη συνεργασία του Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Αθήνας (Α.Τ.Ε.Ι.) και του Συλλόγου Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Αθηνών (Σ.Ε.Μ.Α.).

Η εκδήλωση θα γίνει στο Μεγάλο Αμφιθέατρο του "ΜΑΓΓΙΝΕΙΟΥ" Μαιευτηρίου από τις 10.00 π.μ. έως τις 2.00 μ.μ. Το θέμα της εκδήλωσης είναι:

"Η Μαιευτική και οι προκλήσεις της σύγχρονης εποχής"

Για το Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α.

Η Πρόεδρος

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΜΑΛΦΑ

Η εφαρμογή της Συμβουλευτικής στη Μαιευτική Φροντίδα

Μάρθα Μωραΐτου, Ph.D., Μαία, Καθηγήτρια Εφαρμογών Τμήματος Μαιευτικής, Σ.Ε.Υ.Π.,
Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης.

Εισαγωγή

Οι μαιές-μαιευτές ολοκληρώνοντας τις σπουδές τους και πιστοποιώντας την κατάρτισή τους καλούνται να αναλάβουν πλείστες επαγγελματικές δραστηριότητες. Οι δραστηριότητες αυτές δεν περιορίζονται στη διεξαγωγή του φυσιολογικού τοκετού, δεν εξαντλούνται στην πραγματοποίηση νοσηλευτικών ενεργειών και στην απλή καταγραφή τους, αλλά στο πλαίσιο της άσκησης του μαιευτικού λειτουργήματος απαραίτητη είναι και η Συμβουλευτική Μαιευτική Φροντίδα (Σ.Μ.Φ.) των εφήβων και νεαρών γυναικών, των εγκύων, λεχών και εν γένει των ατόμων και ομάδων, που θα ζητήσουν τη συνδρομή των επαγγελματιών της Μαιευτικής.

Είναι κοινή η διαπίστωση, πως κατά τη διάρκεια των παρελθόντων ετών στο πρόγραμμα σπουδών της Μαιευτικής δεν ενσωματώθηκε ένα αυτούσιο μάθημα Συμβουλευτικής, ωστόσο η Συμβουλευτική διδασκόταν επιμέρους σε όλα τα μαθήματα της Μαιευτικής Φροντίδας. Η ανάγκη να δοθεί περισσότερο βάρος στον επικοινωνιακό χαρακτήρα και στη συγκρότηση του επαγγελματικού προφίλ των σύγχρονων επιστημόνων μαιών-μαιευτών, ώστε η άσκηση του λειτουργήματός τους να είναι εξελικτική, ανταγωνιστική και αναγνωρισμένη από το κοινωνικό σύνολο, έδωσε το έναυσμα στο αναθεωρημένο πρόγραμμα του Τμήματος Μαιευτικής της Θεσσαλονίκης να αφιερωθεί μια ολοκληρωμένη

εκπαιδευτική ενότητα στη διδαχή της Συμβουλευτικής.

Συγχρόνως, όμως, οι αλματώδεις εξελίξεις στα μέσα διάδοσης των πληροφοριών και της επικοινωνίας των ανθρώπων επιφέρουν την αναγκαιότητα της ενσωμάτωσης όλων των μέσων στην εφαρμογή της Συμβουλευτικής, ενώ όλο και τελειότερα αναπτυσσόμενες θεωρίες στον τομέα της Ψυχολογίας και της Κοινωνιολογίας, αξιοποιούμενες από τη Συμβουλευτική, της δίνουν διαφορετική πνοή, αρχές και χρησιμότητα, την ανάγουν σε μια ξεχωριστή επιστημονική οντότητα με νευραλγικές εφαρμογές, κυρίως στον τομέα της Προαγωγής της Υγείας.

Χαρακτηριστικά των συμβούλων μαιών-μαιευτών

Η άσκηση της Συμβουλευτικής Μαιευτικής Φροντίδας, για να ασκηθεί ποιοτικά, απαιτεί κάποια βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα από τους συμβούλους μαιές-μαιευτές. Τα χαρακτηριστικά αυτά αφορούν στη σχέση και την αντίληψη που έχουν για τον εαυτό τους, στη σχέση και αντίληψη που έχουν για τους άλλους ανθρώπους και στη σχέση και αντίληψη που έχουν για την επιστήμη τους, δηλαδή, των θεμάτων που άπτονται άμεσα και έμμεσα της αναπαραγωγικής λειτουργίας του ανθρώπου. Ειδικότερα, οι σύμβουλοι μαιές-μαιευτές θα πρέπει να διαθέτουν:

- Ενδιαφέρον για τους ανθρώπους και ικανότητα να δημιουργούν προσωπική σχέση με τον άνθρωπο που επιθυμούν να βοηθήσουν.

- Αντιληπτική ικανότητα και λογική σκέψη για να εντοπίζουν και να επιλύουν τα προβλήματα.

- Ανθρωπιά και αξιοπρέπεια, που θα τους επιτρέπουν να εργαστούν με άτομα ποικίλων εθνικών, πολιτισμικών και θρησκευτικών προελεύσεων.

- Προσωπικό σύστημα αξιών, ανοχή και συναισθηματική ισορροπία για να αποδεχτούν τις επιλογές της συμβουλευόμενης, χωρίς προσωπική κρίση στις επιλογές αυτές.

- Την απαραίτητη αυτογνωσία να διαχωρίζουν τον εαυτό τους από το πρόβλημα της συμβουλευόμενης και παράλληλα να τίθενται στην υπηρεσία της επίλυσης του προβλήματός της.

Χώροι ανάπτυξης της Συμβουλευτικής Μαιευτικής Φροντίδας

Οι βασικότεροι χώροι εφαρμογής της Συμβουλευτικής από τη μαία και το μαιευτή είναι:

- Ο εκπαιδευτικός χώρος, όπως σχολεία όλων των βαθμίδων Εκπαίδευσης, καθώς και η Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση.

- Ο χώρος της Υγείας, όπως τα Κέντρα Υγείας, τα Νοσοκομεία, οι Κλινικές, τα Κέντρα Πρόληψης Γυναικολογικού Καρκίνου και Καρκίνου του Μαστού, τα Κέντρα Αποκατάστασης, τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας.

- Οι χώροι εργασίας, όπως τα εργοστάσια, οι βιομηχανίες, οι διάφορες κρατικές υπηρεσίες.

- Οι χώροι κοινωνικής προσφοράς, όπως τα Κέντρα Οικογενειακού Προγραμματισμού, Κέντρα Οικογενειακής Συμβουλευτικής, Κέντρα Προστασίας της Μητρότητας, Κέντρα Προστασίας της Τρίτης Ηλι-

κίας, οι Σχολές Γονέων κ.ά.

- Οι ιδιωτικοί χώροι και εργαστήρια, όπως τα εργαστήρια προετοιμασίας φυσιολογικού τοκετού, τα εργαστήρια Ψυχοπροφυλακτικής, τα εργαστήρια υποστήριξης και προώθησης μητρικού θηλασμού.

Είδη Συμβουλευτικής Μαιευτικής Φροντίδας

Η μαία και ο μαιευτής ανάλογα με τη μεθοδολογία και τη διαδικασία που θα ακολουθήσουν για την εφαρμογή της Συμβουλευτικής Μαιευτικής Φροντίδας, μπορεί να τη διαχωρίσουν σε:

α) Ατομική και Ομαδική Σ.Μ.Φ.

Η Ατομική Σ.Μ.Φ είναι διαπροσωπική διαδικασία και διεξάγεται μεταξύ των συμβούλων μαίας-μαιευτή και του συμβουλευόμενου, ενώ η Ομαδική είναι διαδικασία που περιλαμβάνει τη σύμβουλο μαία ή το σύμβουλο μαιευτή και δυο ή περισσότερους ανθρώπους, που έχουν κάτι κοινό μεταξύ τους.

β) Οικογενειακή Σ.Μ.Φ.

Η Οικογενειακή Σ.Μ.Φ. ασχολείται με θέματα και προβλήματα, που απασχολούν την οικογένεια και άπτονται του επαγγελματικού χώρου των μαιών-μαιευτών, όπως:

- Η εφαρμογή του Οικογενειακού Προγραμματισμού.
- Η επιλογή του τρόπου αντισύλληψης.
- Η αποδοχή του νέου μέλους στην οικογένεια.
- Οι σεξουαλικές σχέσεις κατά την κύηση και τη λοχεία.
- Οι διαταραχές των σχέσεων κατά την κύηση.
- Η προετοιμασία της οικογένειας για τον τοκετό στο σπίτι.
- Η υποστήριξη των νέων γονέων στην ανάληψη των γονεϊκών ρόλων τους.
- Τα προβλήματα της κλιμακτηρίου.

- Τα προβλήματα ακράτειας ούρων.
- Η υπογονιμότητα.
- Η φροντίδα πρόωρου νεογνού κ.ά.

γ) Προληπτική Σ.Μ.Φ.

Η Προληπτική Σ.Μ.Φ. είναι προσπάθεια ενημέρωσης, πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης των ανθρώπων σε διάφορα προβλήματα, όπως:

- Υγείας και υγιεινής.
- Σεξουαλικής υγείας.
- Σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης.
- Σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων.
- Οικογενειακού Προγραμματισμού.
- Αντισύλληψης.
- Επιλογής στον τοκετό.
- Διατροφής κατά την κύηση και τη γαλουχία.
- Μητρικού θηλασμού.
- Πρόληψης γυναικολογικού καρκίνου και καρκίνου του μαστού.
- Κλιμακτηρίου κ.ά.

Η Προληπτική Σ.Μ.Φ. σχεδιάζεται για μεγάλο αριθμό ατόμων, εφαρμόζεται για να ωφελήσει ανθρώπους που δεν ζήτησαν βοήθεια, τα αποτελέσματά της μπορεί να είναι έμμεσα και δημιουργεί τρόπους, που εξασφαλίζουν τη συνέχιση της επίδρασής της.

δ) Σ.Μ.Φ. για την αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων

Οι κρίσιμες καταστάσεις της ζωής, που συνδέονται με το λειτούργημα και απαιτούν την προσφορά της μαιεύς ή του μαιευτή, είναι αυτές που συνδέονται με:

- Απόπειρα βιασμού ή βιασμό.
- Μη προγραμματισμένη ή τυχαία εγκυμοσύνη.
- Εγκυμοσύνη στην εφηβεία.
- Αυτόματη έκτρωση.
- Γέννηση νεκρού εμβρύου ή θάνατό του αμέσως μετά τον τοκετό.
- Γέννηση πρόωγων νεογνών, που νοσηλεύονται επί μακρόν στη Μ.Ε.Ν.Ν.

- Διαταραχές εγκυμοσύνης.
- Διαταραχές λοχείας και μητρικού θηλασμού.
- Διαταραχές εμμηνοπαύσης.
- Σεξουαλικά προβλήματα και επιλογές.
- Προβλήματα υπογονιμότητας.
- Αποτυχημένες απόπειρες εξωσωματικής γονιμοποίησης.
- Εμφάνιση γυναικολογικού καρκίνου και καρκίνου του μαστού κ.ά.

Επίλογος – Συμπεράσματα

Παρότι η σημερινή εποχή χαρακτηρίζεται από την ταχύτητα στις επικοινωνίες και τον όγκο των λαμβανόμενων πληροφοριών, παράλληλα χαρακτηρίζεται και ως εποχή αποξένωσης και προβλημάτων στις ανθρώπινες σχέσεις. Η κατάσταση αυτή σε συνδυασμό με την άνοδο του βιοτικού επιπέδου και την ανάγκη για περισσότερη ενημέρωση, δίνει τη δυνατότητα στις μαιεύς και τους μαιευτές να αναπτύξουν σε μεγάλη έκταση τη Σ.Μ.Φ.

Το άρθρο αυτό αποτελεί μόνο μια εισαγωγή για την εφαρμογή της Σ.Μ.Φ. Απαιτείται ανάπτυξη των σταδίων της Σ.Μ.Φ., διαδικασία που θα την καταστήσει χρήσιμο εργαλείο για τους νέους συναδέλφους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Μαλικιώση-Λοΐζου Μ. (1999):** Συμβουλευτική Ψυχολογία. Εκδόσεις "Ελληνικά Γράμματα", 5η έκδοση, Αθήνα.
- Μελισσά-Χαλικοπούλου Χ. (1996):** Η εξελικτική και κλινική Ψυχολογία στο χώρο της υγείας. Θεσσαλονίκη.
- Μωραΐτου Μ. (1996):** Γένεσις. Εκδόσεις "Πράσινο Φύλλο", Θεσσαλονίκη.
- Μωραΐτου Μ. (2004):** Συμβουλευτική Μαιευτική Φροντίδα. Εκδόσεις Α.Τ.Ε.Ι.Θ., Θεσσαλονίκη.
- Πιάνος Χ.Κ. (1998):** Συμβουλευτικός θεραπευτικός διάλογος. Εκδόσεις "Ελλην", Αθήνα.

Οργάνωση σειράς ομιλιών για Μαιές-Μαιευτές

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Το Σάββατο, 14 Μαΐου 2005, στις 4.00 μ.μ. στο Συνεδριακό Κέντρο του Δήμου Νέας Ιωνίας, οδός Πατριάρχου Ιωακείμ 4, ο Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Αθηνών και ο Σύλλογος "ΕΥΤΟΚΙΑ" οργανώνουν σειρά ομιλιών με θέματα, που άπτονται του ενδιαφέροντος κάθε Μαιάς και Μαιευτή. Οι ομιλήτριες είναι μέλη του ENCA (European Network of Childbirth Associations). Θα βρεθούν στην Αθήνα λόγω του ετησίου Συνεδρίου τους, που φέτος φιλοξενεί στο χώρο του ο Σύλλογος "ΕΥΤΟΚΙΑ". Το ENCA είναι ευρωπαϊκό δίκτυο οργανώσεων για τον τοκετό. Ιδρύθηκε το 1993 στη Φραγκφούρτη της Γερμανίας, ως πρωτοβουλία της γερμανικής οργάνωσης "GfG" και προωθεί σ' όλη την Ευρώπη βελτιώσεις της περιγεννητικής φροντίδας για τις μητέρες και τα παιδιά τους. Στο ENCA την Ελλάδα αντιπροσωπεύει ο Σύλλογος "ΕΥΤΟΚΙΑ". Το ENCA υποστηρίζει:

- την ενδυνάμωση των γυναικών,
- τον τοκετό που επικεντρώνεται στις ανάγκες της οικογένειας,
- το μητρικό θηλασμό,
- τη μαία ως τον κεντρικό άξονα της περιγεννητικής φροντίδας.

Ομιλήτριες θα είναι:

1. Beverly Lawrence Beech (Μ. Βρετανία): Συγγραφέας και ερευνήτρια θεμάτων σχετικών με τις μαιευτικές υπηρεσίες, Επίτιμη Πρόεδρος του AIMS (Association for the improvement of Maternity services), που είναι Σύνδεσμος για τη βελτίωση των Μαιευτικών Υπηρεσιών, λειτουργεί από το 1960 και προσφέρει στους γονείς πληροφορίες, υποστήριξη και συμβουλές για όλα τα θέματα της μαιευτικής φροντίδας. Θέμα ομιλίας:

“Πώς οι γυναίκες στη Μ. Βρετανία άλλαξαν τις μαιευτικές υπηρεσίες προς το καλύτερο”

2. Elisabeth Geisel (Γερμανία): Συγγραφέας, εκπαιδεύτρια ομάδων προετοιμασίας φυσικού τοκετού (GfG), ιδρυτικό μέλος και βασική συντονίστρια του ENCA, από τους βασικούς συντελεστές της ίδρυσης του πρώτου "Σπιτιού Τοκετού" στη Φραγκφούρτη (1993). Θέμα ομιλίας:

“Τα γεγονότα γύρω από τον τοκετό και η σχέση τους με την ανάπτυξη της ικανότητας για αγάπη”

3. Agnes Gereb (Ουγγαρία): Μαιευτήρας-Γυναικολόγος, ασχολείται με τον εξωνοσοκομειακό τοκετό. Θέμα: **“Προβολή video για τον τοκετό στο σπίτι”**

4. Maryse Lehnars (Λουξεμβούργο): Σύμβουλος Μητρικού Θηλασμού, μέλος της Εθνικής Επιτροπής Μητρικού Θηλασμού Λουξεμβούργου. Θέμα ομιλίας:

“Πρόγραμμα δράσης για την προστασία, προαγωγή και υποστήριξη του μητρικού θηλασμού στην Ευρώπη”

5. Ρεβέκκα Τραγέα (Ελλάδα): Μαία, Επίκουρη Καθηγήτρια Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας, ιδρυτικό μέλος του Συλλόγου "ΕΥΤΟΚΙΑ". Θέμα ομιλίας:

“Ο τοκετός στην Ελλάδα”

Δικαίωμα συμμετοχής: 10 ευρώ – Φοιτήτριες & Φοιτητές: Δωρεάν

Πληροφορίες: Σύλλογος "ΕΥΤΟΚΙΑ" – Τηλ.: 210.6844.201, E-mail: eutokia@otenet.gr

Αναγγελία 27ου Συνεδρίου I.C.M.

27th Congress of the International Confederation of Midwives

Brisbane Australia, 24 – 28 July 2005

“Midwifery: Pathways to Healthy Nations”

For more information on all aspects of the Congress please contact:

The Meeting Planners – ICM Congress 2005

91-97 Islington Street, Collingwood Victoria Australia 3066

Phone: +61 3 9417 0888, Fax: +61 3 9417 0899

E-mail: midwives2005@meetingplanners.com.au, Web: www.icm-congress.com

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παρακαλούνται οι ενδιαφερόμενοι συνάδελφοι να δηλώσουν έγκαιρα την πρόθεσή τους για συμμετοχή, ούτως ώστε να υπολογιστεί το δυνατό μικρότερο κόστος βάσει του αριθμού των συμμετοχών.

Δηλώσεις συμμετοχής: Σ.Ε.Μ.Α., Αριστείδου Παππά 2 - 115 21 Αθήνα

Τηλ.: 210. 6465.691 (fax), 210.6429.675, E-mail: sema-icm@otenet.gr

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥ

Αγαπημένη μας Δώρα,

Σου άρεσαν πάντα τα ταξίδια, όμως σε τούτο το τελευταίο σου ταξίδι παίρνεις μαζί σου την αγάπη όλων όσων συνεργάστηκαν μαζί σου όλα αυτά τα χρόνια (γιατροί, μαίες, αδελφές, βοηθητικό προσωπικό).

Η θύμησή σου θα πλανάται πάντα ανάμεσά μας, γιατί υπήρξες πάντα μια καλή συνάδελφος, αξιοπρεπής, σοβαρή, υπεύθυνη, μαχόμενη για τα "πιστεύω" σου και πάνω απ' όλα ζεστή και τρυφερή με την ετοιμόγεννη, όπως και με τη νέα μητέρα και το παιδί της.

Σήμερα, σ' αποχαιρετούμε έχοντας κατά νου ότι στη γιορτή της "Ημέρας της Γυναίκας", αποχαιρετούμε ένα φωτεινό παράδειγμα γυναίκας, που ακόμη και την τελευταία της μάχη έδωσε με αξιοπρέπεια, καρτερικότητα και συνέπεια.

Καλό σου ταξίδι!

Για το Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ. Πατρών

Η Πρόεδρος

ΜΑΡΙΑ ΚΙΟΥΡΤΗ

• Η Θεοδώρα Αναστασοπούλου, ετών 52, αποφοίτησε από τη Σχολή Μαιών "ΒΙΡΓΙΝΙΑ ΣΚΥΛΙΤΣΗ" του Μαιευτηρίου "ΜΑΡΙΚΑ ΗΛΙΑΔΗ". Υπηρέτησε επί 30 συναπτά έτη στο νομό Αχαΐας. Ξεκίνησε από το Σανταμέρι της Αχαΐας σε Αγροτικό Ιατρείο. Επίσης, υπηρέτησε στο Τμήμα Προώρων Νεογνών του Γενικού Νοσοκομείου Πατρών "Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ", όπως και σε άλλα τμήματα του ίδιου Νοσοκομείου. Υπήρξε εργατική και δραστήρια μαία, προσφέροντας με αγάπη και υπευθυνότητα τις υπηρεσίες της στη μητέρα και το παιδί. Μας έφυγε στις 7 Μαρτίου 2005. Την αποχαιρέτησαμε στις 8 Μαρτίου, "Ημέρα της γιορτής της Γυναίκας".

• Οι μαίες του Γενικού Νοσοκομείου Πατρών "Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ" αφιερώνουν στη μνήμη της αγαπημένης τους Δώρας μερικούς στίχους από ποίημα του Γιώργου Σεφέρη:

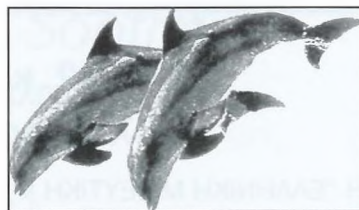
Α! νάταν η ζωή μας ίσια,
πώς θα την παίρναμε
κατόπι,
μ' αλλιώς η μοίρα το βουλήσει,
πρέπει να στρίψεις σε μια
κόχη!

Και ποιά είναι η κόχη;
Ποιός τη ξέρει;
Τα φώτα,
φέγγουνε τα φώτα.
Άχνα! Δεν μας μιλούν οι πάχνες
κι έχουμε τη ψυχή στα δόντια.

Βιωματικά Σεμινάρια Επικοινωνίας

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Μετά την εκδήλωση του ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και της επιθυμίας πολλών Μαιών-Μαιευτών σχετικά με τη συμμετοχή τους στα “Κλειστά Βιωματικά Σεμινάρια Επικοινωνίας”, σας ανακοινώνουμε ότι στις 14, 15, 16 και 17 Μαΐου 2005 θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα η **1η Συνεδρία** του “ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Β΄ ΟΜΑΔΑΣ” με ομιλητή τον “δικό μας” δρ Εμμανουήλ Γαλακτερό.

Επίσης, για τις 19, 20, 21 και 22 Μαΐου 2005 έχει οριστεί η **10η Συνεδρία** του “ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Α΄ ΟΜΑΔΑΣ” με τον ίδιο ομιλητή.

Τα άτομα που θα συμμετέχουν δεν θα ξεπερνούν τα 15 έως 18.

- Δικαίωμα συμμετοχής για κάθε Σεμινάριο (Α΄ ή Β΄ Ομάδας): 310 ευρώ.
- Δηλώσεις συμμετοχής και για τα δυο Σεμινάρια μέχρι τις 10 Μαΐου 2005.
- Μετά το πέρας των εργασιών των Σεμιναρίων θα δοθούν Πιστοποιητικά Παρακολούθησης από την “Ελληνική Μαιευτική Ψυχοπροφυλακτική Εταιρεία”.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεσθε:

- κ. Ελευθερία Δημοπούλου, τηλ.: 6972.910109
- κ. Λαμπρινή Παλληκαρά, τηλ.: 6944.356473
- κ. Καλλιόπη Μάλφα, τηλ.: 6944.601730

Εύρεση εργασίας συναδέλφων

Παρακαλούνται οι μαιές και οι μαιευτές που έχουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, αλλά δεν έχουν εργασία, εφόσον ενδιαφέρονται να βρουν, να το δηλώσουν στα γραφεία του Σ.Ε.Μ.Α. τις ώρες λειτουργίας του Συλλόγου ή να στείλουν E-mail στο: **sema-icm@otenet.gr**

Δημιουργείται στήλη ευρέσεως εργασίας στην ιστοσελίδα του Συλλόγου μας, που είναι: **www.semama.gr**, η οποία θεωρούμε και ελπίζουμε να προσφέρει διευκόλυνση στους ενδιαφερόμενους.

6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής Μαιευτικής Ψυχοπροφυλακτικής Εταιρείας

21, 22 και 23 Οκτωβρίου 2005

Χώρος: Μυτιλήνη - ΛΕΣΒΟΣ

Η "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΠΡΟΦΥΛΑΚΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" σε συνεργασία με το Μαιευτικό-Γυναικολογικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου "ΒΟΣΤΑΝΕΙΟ" Μυτιλήνης και υπό την αιγίδα του Πε.Σ.Υ.Π. Βορείου Αιγαίου, διοργανώνουν στη Μυτιλήνη από τις 21 - 23/10/2005 το "6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχοπροφυλακτικής" με θέμα:

"Προετοιμασία για τη γέννηση: Ένα μέσο για την εξέλιξη της επικοινωνίας και της ζωής"

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Επώνυμο: Όνομα:

Ιδιότητα: Τίτλος:

Χώρος εργασίας:

Διεύθυνση:

Πόλη: Τ.Κ.

Τηλ.: Fax: E-mail:

Σας γνωρίζω ότι επιθυμώ να λάβω μέρος στο παραπάνω Συνέδριο με:

- Εργασία Ελεύθερη Ανακοίνωση Poster

Τίτλος Εργασίας:

Ημερομηνία αποστολής: Υπογραφή:

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Απαραίτητο είναι να προηγείται η ΠΕΡΙΛΗΨΗ της εργασίας, να ακολουθεί η ΕΙΣΑΓΩΓΗ, η ΚΥΡΙΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑ, τα ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ και να κλείνει με τη ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Προθεσμία υποβολής περιλήψεων το αργότερο μέχρι της 31/7/2005

Παρακαλούμε η "ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ" να αποσταλεί στη Γραμματεία του Συνεδρίου, στη διεύθυνση: Μαιευτήριο "ΜΗΤΕΡΑ", Ερυθρού Σταυρού 6 - 151 23 Μαρούσι, Υπόψη κ. **Δώρας Φοβάκη**. Τηλ.: 210.6869.279 - Fax: 210.6840.894 - E-mail: dfobaki@mitera.gr

Ψάξαμε... Επιλέξαμε... Προτείνουμε...

femé Pad & Breast Soother

Επιθέματα υπό μορφή γέλης

femé Pad

Προσφέρουν άμεση ανακούφιση από κοιλιακούς ερεθισμούς, φλεγμίνουσες αιμορροΐδες και γενικά επώδυνες καταστάσεις, που οφείλονται στον τοκετό και τα τραύματα που συχνά τον συνοδεύουν.

Χαρακτηριστικά του femé Pad

Εύκολο στη χρήση: Απλά τοποθετήστε το στην κατάψυξη για δύο (2) ώρες και μετά εφαρμόστε το στην πάσχουσα περιοχή καλύπτοντάς το με μια γάζα.

Υγιεινό: Πλένεται με ζεστό νερό και σαπούνι και χορηγείται με γάζες μιας χρήσης.

Εναλλακτικός τρόπος ανακούφισης από τον πόνο: Μη επεμβατικό, μη φαρμακευτικό, απόλυτα ασφαλές για τη μητέρα και το παιδί.

Διακριτικό: Κατάλληλα σχεδιασμένο και διαμορφωμένο για να ταιριάζει στην ανατομία του γυναικείου σώματος.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ **KITE HELLAS** PHARMACEUTICALS

ΑΘΗΝΑ: Λ. Ιωνίας 166, Τηλ.: 210-2014 306

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Ερυθραίας 11, Τηλ.: 2310-457 786

Breast Soother

Προσφέρουν άμεση ανακούφιση στους ευαίσθητους και επώδυνους μαστούς, χρησιμοποιώντας την επίδραση του κρύου ή του ζεστού.

Χαρακτηριστικά του Breast Soother

Εύκολο στη χρήση: Απλά τοποθετήστε το στο ψυγείο για 1 ώρα ή σε ένα δοχείο με ζεστό νερό για περίπου 7 λεπτά.

Υγιεινό: Καθαρίζεται με ζεστό νερό και σαπούνι και φυλάσσεται σε πλαστική σακούλα που περιλαμβάνεται στη συσκευασία.

Εναλλακτικός τρόπος ανακούφισης από τον πόνο:

Μη επεμβατικό, μη φαρμακευτικό, απόλυτα ασφαλές για τη μητέρα και το παιδί.

Διακριτικό: Μπορεί να τοποθετηθεί μέσα από το στήθος σε μητρότητα.

Εκδήλωση ενδιαφέροντος για συμμετοχή σε Σεμινάριο ALSO

Επιθυμώ να με ενημερώσετε σχετικά με τη διεξαγωγή του επόμενου Σεμιναρίου ALSO προκειμένου να συμμετέχω σ' αυτό.

ΑΙΤΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Όνοματεπώνυμο:.....

.....

Επάγγελμα:.....

.....

Διεύθυνση:.....

.....

Τηλέφωνο:.....

Fax:.....

E-mail:.....

Διεύθυνση εργασίας:.....

.....

Προτιμώ το Σεμινάριο
(βάλτε σε κύκλο την επιλογή σας):

1. ΑΘΗΝΑ – 8ο Σεμινάριο ALSO
Ημερ/νία: 28 – 29 Μαΐου 2005

2. ΑΘΗΝΑ – 9ο Σεμινάριο ALSO
Ημερ/νία: 4 – 5 Ιουνίου 2005

3. ΘΕΣ/ΝΙΚΗ – 10ο Σεμινάριο ALSO
Ημερ/νία: 4 – 5 Νοεμβρίου 2005

• **Δικαίωμα συμμετοχής: 350 €**

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποστέλ-
λουν με FAX την παραπάνω "ΑΙΤΗΣΗ ΣΥΜ-
ΜΕΤΟΧΗΣ" στον αριθμό: **210.7777390**

ή στη Γραμματεία της Β' Μαιευτικής
και Γυναικολογικής Κλινικής
Πανεπιστημίου Αθηνών (για το ALSO),

Μαγγίνειο Μαιευτήριο
Αρεταίειο Νοσοκομείο

Βασ. Σοφίας 76, 115 28 ΑΘΗΝΑ
Γραμματεία Σεμιναρίου: : 210.7789211

ΕΛΕΥΘΩ (10) 1/2005

Θέματα του Σεμιναρίου ALSO

- Ασφάλεια στο Μαιευτικό Επείγον
- Ανασκόπηση Περιγεννητικής Νοσηρότητας και Θνησιμότητας
- Δυστοκία ώμων
- Υπερηχογραφία κατά τον Τοκετό
- Πρόπτωση Ομφάλιου Λώρου
- Νεότερα δεδομένα για τη Μητρική Θνησιμότητα
- Εμβολή Αμνιακού Υγρού
- Φλεβική Θρομβοεμβολή
- Αιμορραγία Τρίτου Τριμήνου
- Εκλαμψία και HELLP
- Πρόωρος Τοκετός – Πρόωρη Ρήξη Υμένων – Ανώμαλες Προβολές

■ Το Σεμινάριο ALSO διαρκεί δύο ημέρες και τα μαθήματα, θεωρητικά και πρακτικά, έχουν ως στόχο τη μετάδοση γνώσεων και την ανάπτυξη δεξιοτήτων προκειμένου να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά τα προβλήματα κατά τη διάρκεια της κύησης, του τοκετού και της λοχείας. Μπορούν να λάβουν μέρος όλοι οι επαγγελματίες υγείας που ασχολούνται με τη μητέρα και το παιδί, όπως **μαιευτήρες-γυναικολόγοι, παιδίατροι, αναισθησιολόγοι, γενικοί γιατροί και μαίες-μαιευτές.**

■ Στο Σεμινάριο οι θέσεις είναι περιορισμένες για την επίτευξη καλής αναλογίας εκπαιδευτών προς εκπαιδευόμενους. Για τα Σεμινάρια του 2005 τηρείται ήδη σειρά προτεραιότητας και εφόσον επιθυμείτε, μπορείτε να δηλώσετε συμμετοχή στην επισυναπτόμενη αίτηση.

Ο Μητρικός Θηλασμός στα Νεοελληνικά Αινίγματα (Ιατρική ερμηνεία)

Αλεξάνδρα Χρ. Οικονομοπούλου, Πτυχιούχος Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, Διευθύντρια Μουσείου Ελληνικής Λαϊκής Ιατρικής.

(Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος)

Για να δώσουμε την πρέπουσα σημασία στην ιατρική ερμηνεία αυτών των αινιγμάτων της λαϊκής μαμής, όπως και στη μύηση του μητρικού θηλασμού και τη διατροφική αξία που έχει αυτός για την υγεία του παιδιού, θεωρήσαμε αναγκαίο, πριν προβούμε στην παρουσίαση των αινιγμάτων να αναφέρουμε ένα παράδειγμα για την ιατρική αξία που έκρυβαν τα αινίγματα του βυζαγμού, δίνοντας παράλληλα και την ιατρική του ερμηνεία:

«Άκοπο απ' το μαχαίρι,
άβαλο μες στο σκουτέλι,
όλοι απ' αυτό έφαγαν
κι ο Βασιλιάς όταν ήτανε κοπέλι».

Τι είναι; **Το μητρικό γάλα**

Με τα αινίγματα η κυρα-μαμή δίδασκε με το δικό της τρόπο κι έδινε ευχή στη νέα κοπέλα, όταν θα γίνει μάνα να “μη κοπεί” ποτέ το γάλα της, δηλ. να μη χαθεί. Ακόμη, της ευχόταν το γάλα της να είναι “άβαλο”, δηλ. να μην αναγκασθεί να πάρει ξένο γάλα για το παιδί της και να το βάλει στο “σκουτέλι”. Επίσης, να μην πάθει το βυζί της “σπάργωμα”, δηλ. γαλακτοφορίτιδα ή υπερφόρτωση των μαστών από “περισσογαλιά”, κι αναγκασθεί να το αρμέξει σε “αρμεχτήρια” με φόβο να πάθει μαστίτιδα ή “τρίχωμα του βυζιού” ή και απόστημα.

Στις παραδοσιακές μαμογιάτρισσες ήταν γνωστό, τόσο από την πείρα τους, όσο κι από το γυναικείο ένστικτό τους,

πόσο ευαίσθητος ήταν ο μηχανισμός της παραγωγής επαρκούς γλυκού γαλακτος και πόσο εύκολα αυτός ο μηχανισμός επηρεαζόταν από πολλούς ψυχοσωματικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες. Οι εξειδικευμένες για το μητρικό θηλασμό μαμές, που επί Τουρκοκρατίας καλούνταν “γαλούσες” και “νεραϊδάρες”, φρόντιζαν να δημιουργήσουν στις μικρές κοινότητες το κατάλληλο “βυζαστικό περιβάλλον”, ώστε μέσα σ’ ένα συναισθηματικά ζεστό παραδοσιακό κλίμα να εμπεδώνονται τα αναγκαία εξαρτημένα αντανακλαστικά για το μητρικό θηλασμό. Στην προσπάθεια αυτή τα μνημεία του λόγου που ζούσαν στο στόμα του λαού, όπως τα αινίγματα, βοηθούσαν τις νέες να ζουν σ’ ένα μηητικό και διδακτικό βυζαστικό περιβάλλον.

Παρακάτω παραθέτουμε μερικά χαρακτηριστικά αθησαύριστα λαϊκά αινίγματα από ολόκληρο τον Ελλαδικό χώρο και από τις Αλύτρωτες Πατρίδες, που παλαιότερα συνήθιζαν και έλεγαν οι μαμογιάτρισσες και οι γερόντισσες στις “τσουπούλες” και στις “βυζωμένες” νέες ως “νιώσματα”, δηλ. αινίγματα για τους μητρικούς μαστούς, τα οποία ήταν ταυτόσημα με το μητρικό θηλασμό και το γάλα της μάνας. Η λύση του αινίγματος ήταν πάντα η ίδια: τα βυζιά της θηλάζουσας μάνας, ο μητρικός θηλασμός, το γάλα της μάνας, το βρέφος που θηλάζει.

«Ένα πράμα, πραγματύρι
και τυρί δεν είν',
στο πιάτο δεν μπαίνει,
μαχαίρι δεν το πιάνει».

Τι είναι; Το μητρικό γάλα

☞☞☞

«Ασημένιο πηγαδάκι
με στενούτσικο στοματάκι,
σκύφτ' ο λάφταρος και πίνει,
ούτ' ο λάφταρος χορταίνει,
ούτε το πηγάδι ξηραίνει».

(Οι μαστοί της θηλάζουσας μάνας)

☞☞☞

«Έχω δυο μηλόπα απάν' σ' έναν παγιριά,
χωρίς νερόν και χωρίς φωτιά βράζουν».

(Οι μαστοί της μάνας)

☞☞☞

«Άσπρο είναι, τυρί δεν είναι,
σαν τυρί τυροκοπά,
στο σκουτέλι δεν μπαίνει
και στη γη δεν ξεφυτρώνει».

(Το μητρικό γάλα)

☞☞☞

«Το κουκκύν, το κοκκυνάρι,
ντο κι κείται στο τραπέζι,
ντο κι κόφτει το μαχαίριν
και τον Κόσμον ντ' ανασταίνει,
και τον Βασιλέαν ανασταίνει».

(Το μητρικό γάλα)

☞☞☞

«Το τυρί, το τυροκόπι,
το μαχαίρι δεν το κόφτει,
όλος ο Κόσμος τό 'φαγε
κι ο Βασιλεύς ατός του».

(Το βυζί της μάνας)

☞☞☞

«Έχω δυο τσοκαλοπά
και πάντα είν' γιομάτα».

(Οι μαστοί της μάνας)

☞☞☞

«Είναι ένα πράμα σαν τυρί
και τυρί δεν είναι,
και μαχαίρι δεν το κόβει
και τσουκάλι δεν το βράζει,

κι όλος ο Κόσμος τό 'φαγε,
κι ο Βασιλιάς κι ο γιος του».

(Το γάλα της μάνας)

☞☞☞

«Εστί μοι δυο μήλα
επί ανωφερείας, άνευ ύδατος
και άνευ πυρός βράζοντα».
(Βυζαντινό αίνιγμα από τη Μικρά Ασία)

☞☞☞

«Το τυρί το ευγενικό
στο τραπέζι δεν μπαίνει,
όλος ο Κόσμος τό 'φαγε
κι ο Βασιλιάς κι ο γιος του».

(Το γάλα της μάνας)

☞☞☞

«Δύο πηγαί εισίν εν τω Κόσμω
και ο Κόσμος έπιεν και εις ου έπιεν».
(Βυζαντινό αίνιγμα από τη Μ. Ασία
για το γάλα της μάνας)

☞☞☞

«Το τίρι, τίρι, τίρι, τίρι,
που δεν μπαίνει στο ποτήρι,
γιούλος ο Κόσμος τό 'φαγε,
κι ο Βασιλιάς κι ο γιος του».

(Το γάλα της μάνας)

☞☞☞

«Φίλος μας επλάκωσε,
μπούζο μας εξήτησε,
μουδ' ο μπούζος κόκαλα,
μουδ' ο φίλος δόντια».

(Το θηλάζον βρέφος
και ο μαστός της μάνας)

☞☞☞

«Ένα σταφύλι κρεμαστό,
όμορφο μα το Χριστό,
Τούρκοι και Ρωμιοί το τρώσι,
δίχως ψωμί και δίχως γνώση».

(Το βυζί της μάνας)

☞☞☞

«Το μυτί, μυτάρι,
που τσουκάλι δεν το κόβει,
όλος ο Κόσμος τό 'φαγε,
κι ο Βασιλιάς ακόμη».

(Το μητρικό γάλα)

«Έχω δυο κουβαροπά
σ' έναμ παῖρ κεάν».

(Οι μαστοί)

8080

«Ένα πράμα κρεμαστό,
όμορφο μα το Χριστό,
όποιο δεις και δεν αράξει
όξω και να τ' αγοράσει,
μα δεν είν' συμπαθισμένος
αν είναι και μεθυσμένος».

(Ο μητρικός μαστός με το γάλα του)

8080

«Το τυρί, το τυρελένιο,
τ' άσπρο, το σιμιγδαλένιο,
να το κόψεις δεν κόβεται,
να το φάγεις δεν τρώγεται
και κάθε γλωσσί γεύετο».

(Οι μητρικοί μαστοί)

8080

«Το τυρί, το τυριρίτο,
όλοι τρων και γεύονται το
και στην τάβλα δεν τιθέτο».

(Το μητρικό γάλα)

8080

«Δυο κερνούνε, ένας πίνει και δεν μεθεί».

(Ο μητρικός θηλασμός)

8080

«Εισί μοι δύο λάγηνοι, πλήρεις αεί».

(Βυζαντινό αίνιγμα)

8080

«Το μανί, το μανιτάρι,
το μαχαίρι δεν το κόβει,
στο σοφρά δεν τ' απιθώνει,
όλος ο Κόσμος τό 'φαγε
κι ο Βασιλιάς ατός του».

(Το μητρικό γάλα)

8080

«Τι εστίν όλος ο Κόσμος,
το έπιεν και δύο ουκ έπιεν;».

(Το γάλα της μάνας: ο Αδάμ και η Εύα
ως πρωτόπλαστοι δεν το ήπιαν)

8080

«Έχω δυο τσουκαλόπουλα
και πάντα είναι γεμάτα».

(Οι μαστοί της μάνας)

8080

«Το τίρι, τίρι κρέμεται,
το τίρι καμαρώνει,
το τίρι τυρανιέται,
όλος ο κόσμος τό 'φαγε
κι ο Βασιλιάς ακόμη».

(Το γάλα της μάνας)

8080

«Δυο κερνούνε κι ένας πίνει».

(Μαστοί και βρέφος που θηλάζει)

8080

«Αρχοντόπουλο γεννιέται
κι αρχίζει να πεινά,
τρώγει δυο προβατινες,
καθεμί στην καθισιά,
χωρίς κόκαλα
και σα γάτα μουρμουρίζει».

(Το βρέφος και οι μαστοί
της μητέρας του)

8080

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αλεξιάδης Μ.Α.: Συμβολή στην έρευνα του Καρπαθιακού αινίγματος. *Καρπαθιακά Μελέται*, 1981, Β':45-97.

Γουζέλης Δ.: Γνωμικά τινά διαφόρων ενδόξων ανδρών, Ελλήνων και αλλογενών, έτι δε και αινίγματα και έτερα τινά. *Εν Ναυπλίω*, 1836, σ. 205-212.

Ζερβοπούλου Αικ.: Αινίγματα εξ Αρκαδίας. *Λαογραφία*, 1966, 24:454-455.

Ζερλέντης Π.Γ.: Δημώδη αινίγματα. *Νεοελλ. Αναλ. Α' φυλλάδ. Δ'*, 1870-72, σ. 193-209.

Κανελλάκη Κ.: Χιακά Ανάλεκτα. Αθήναι, 1890, σ. 163-186.

Κληρονόμος Δ.Θ.: Παραπουλητά (αινίγματα Αρκαδικά - Κρητικά). *Παναθήναια*, 1909-10, 19:308-312.

Κρητικίδης Ε.Ι.: Σαμιακά έθιμα. *Εν Ερμούπολει*, 1875, σ. 80-86.

Κυριακίδης Σ.Π.: Άσματα και αινίγματα. *Λαογραφία*, 1921-25, 8:109-152.

Κωνσταντίνου Χαρ.: Αινίγματα Κύπρου. *Λαογραφία*, 1953, 15:202-217.

- Λάμπρος Σπ.:** Δημώδη αινίγματα. Νεοελλ. Αναλ. Φιλολογικού Συλλόγου "ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ", Α' φυλλαδ. Δ', 1871, σ. 226-244.
- Λελέκος Μ.Σ.:** Δημοτική Ανθολογία. Αθήναι, 1852.
- Λουκάτος Δ.Σ.:** Θέματα και σύμβολα στα νεοελληνικά αινίγματα. Αφιέρωμα εις την Ήπειρον (μνήμη Χρ. Σούλη). Αθήνα, 1956, σ. 183-214.
- Λουκόπουλος Δ.:** Αινίγματα από την Αργιθέα. "Θεσσαλικά Χρονικά", 1932, 3: 129-140.
- Μερακλής Μ.Γ.:** Σημειώσεις Λαογραφίας. Τχ Η', "Λαϊκή Τέχνη", 1978, Ιωάννινα.
- Μιχαήλ-Δέδε Μ.:** Ελληνικά αινίγματα. Αθήνα, 1980.
- Οικονομόπουλος Χ.Θ.:** Ο θηλασμός στην Ελλάδα κατά την Τουρκοκρατία. Δελτ. Α' Παιδ. Κλιν. Πανεπιστημίου Αθηνών, 1982, 29(6):420-442.
- Οικονομόπουλος Χ.Θ.:** Η σπηλιά στα λαϊκά αινίγματα της Ελληνίδας μάνας και η ιατρική ερμηνεία τους. "Κρητική Εστία", Αθήνα, 1983, σ. 294-295.
- Οικονομόπουλος Χ.Θ.:** Σπηλαιίτες και σπηλιώτες (τα σπηλιωμένα παιδιά). "Επτά Ημέρες", Εφημ. "Καθημερινή", Φύλλο 8ης Αυγούστου 1993, σ. 32.
- Οικονομόπουλος Χ.Θ.:** Ελληνικό Λαογραφικό Λεξικό για τη Μάνα και το Παιδί. Εκδόσεις "Ελλην. Παιδ. Εταιρεία - ΦΥΤΡΑ-ΚΗ", Αθήνα, 1999.
- Οικονομόπουλος Χ.Θ.:** Νανουρίσματα και Ταχταρίσματα της λαϊκής Ελληνίδας μάνας για το παιδί της - Ιατροψυχολογική Ερμηνεία. Εκδόσεις "ΑΚΙΔΑ", Αθήνα, 1999.
- Οικονομόπουλος Χ.Θ., Οικονομοπούλου Χρ.Α.:** Από την Ηπειρώτισσα παραδοσιακή μαμή στους σύγχρονους επιστήμονες Μαία και Μαιευτή. Εκδόσεις "ΑΚΙΔΑ", Αθήνα, 2003.
- Οικονόμου-Μαύρου Κ.:** Επιστροφή στο μητρικό θηλασμό. Στρογγυλό τραπέζι, Δελτ. Α' Παιδ. Κλινική Πανεπ. Αθηνών, 1980, 27:139.
- Παπαζαφειρόπουλος Π.:** Περιυναγωγής γλωσσικής ύλης και εθίμων του Ελληνικού λαού. Πάτρα, 1887, σ. 316-323.
- Παπαστάθης Π.Σ.:** Η Φλωριάδα και τ' απικαστά της (αινίγματα). Αθήνα, 1993.
- Παπαχριστοδούλου Π.:** Θρακικά αινίγματα. Αθήνα, 1958.
- Περιστεύρης Δ.:** «Σφίγξ», ήτοι αινίγματα. Εν Αιγίω, 1934.
- Πολίτης Ν.Γ.:** Δημώδη αινίγματα. Νεοελληνικά Ανάλεκτα "Παρνασσού", 1870, 1: 193-254.
- Πολίτης Ν.Γ.:** Αινίγματα και λογοπαίγνια. Ο εν Κων/πόλει Ελληνικός Φιλολογικός Σύλλογος, Η', 1873-74, σ. 513-526.
- Ραφαήλ Ε.:** Δημώδη αινίγματα. Νεοελληνικά Ανάλεκτα "Παρνασσού", 1870-72, Α': 193-254.
- Σέπτας Δ.Χ.:** Αινίγματα από τη Βόρεια Ευβοία. Αθήναι, 1965.
- Σούλης Χ.Ι.:** Ηπειρωτικά αινίγματα. "Ηπειρωτικά Χρονικά", 1926, 1:158-189, 313-329.
- Στάθης Σπ.Ε.:** Κυθηραϊκά αινίγματα. Λαογραφία, 1910, 2:330-370.
- Σταμούλη-Σαράντη Ελπ.:** Αινίγματα. "Θρακικά", 1940, 13:354-365.
- Χατζηγεωργίου Γ.Ι.:** Αινίγματα για τον άνθρωπο. Λευκωσία, Κύπρος, 1972.
- Χατζηδάκη-Καψωμένου Χρ.:** Νεοελληνικά λαϊκά αινίγματα (Διδακτορική διατριβή). Παράρτημα αριθμ. 4 του Α' τόμου Επιστημονικής Επετηρίδας Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. Θεσσαλονίκη, 1990.
- Χατζηδάκη-Καψωμένου Χρ.:** Θησαυρός Νεοελληνικών αινιγμάτων. Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2000.
- Φέρμπος Δ.Ι.:** Δημώδη αινίγματα. Νεοελληνικά Ανάλεκτα "Παρνασσού", 1870-72, Α':211-218.

ΑΡΧΕΙΑ

- Αρχείο Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών.
- Αρχείο Κέντρου Σύνταξης Ιστορικού Λεξικού της Ακαδημίας Αθηνών.
- Αρχείο Γλωσσικό, Ιστορικό και Λαογραφικό του Μουσείου της Μητέρας.
- Αρχείο του Μουσείου της Ελληνικής Λαϊκής Ιατρικής.

ανοιχτό ταχυδρομείο

Οδηγίες για Συγγραφείς

Αγαπητοί Αναγνώστες,

Ο Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Αθηνών πιστεύει ότι το περιοδικό του Κλάδου μας, το "ΕΛΕΥΘΩ", είναι ο κρίκος επικοινωνίας μας για ενημέρωση και αναφορά και θεωρεί μεγάλη του τιμή να φιλοξενεί στις στήλες του άρθρα και ερευνητικές εργασίες που σχετίζονται με το επάγγελμά μας. Ελπίζοντας στην ευγενή ανταπόκρισή σας, παραθέτουμε τις παρακάτω μικρές υποδείξεις ώστε να διευκολυνθεί η έκδοση του περιοδικού μας.

1. Η έκταση των κειμένων δεν θα πρέπει να ξεπερνά τις 1.000 λέξεις. Κατ' εξαίρεση δεχόμαστε μεγαλύτερα άρθρα μετά από συνεννόηση με τη Συντακτική Επιτροπή.

2. Σε περίπτωση που το κείμενο του άρθρου ξεπερνά τις 1.000 λέξεις, καλό θα είναι να προτάσσεται περίληψη αυτού. Επίσης, απαραίτητη είναι η αναφορά στη βιβλιογραφία.

3. Τα άρθρα πρέπει να φθάνουν έγκαιρα στη Συντακτική Επιτροπή του "ΕΛΕΥΘΩ", ώστε να υπάρχει η χρονική άνεση για την επεξεργασία τους.

Επίσης, έχουμε την εντύπωση ότι το περιοδικό μας, το δικό μας "ΕΛΕΥΘΩ", θα μπορούσε να έχει στα περιεχόμενά του περισσότερα επιστημονικά άρθρα, γεγονός που εξαρτάται αποκλειστικά από εμάς τους ίδιους. Επομένως, χρειάζεται να προσπαθήσουμε εκτός των εξειδικευμένων άρθρων και πρωτότυπων εργασιών, η ύλη του να περιέχει άρθρα και δραστηριότητες Μαιών-Μαιευτών που να απευθύνονται στους Συναδέλφους τους, δηλαδή από εμάς, σ' εμάς! Επιπλέον, οι δημοσιεύσεις ερευνητικών εργασιών ή άρθρων Συναδέλφων στο περιοδικό μας είναι σημαντικές για δύο λόγους:

α) αναβαθμίζουν την ποιότητα του επιστημονικού μας περιοδικού,

β) βελτιώνουν την εικόνα του βιογραφικού της Μαίας και του Μαιευτή, δίνοντάς τους την ευκαιρία συγκέντρωσης μορίων κατά την αναζήτηση εργασίας στους χώρους άσκησης του μαιευτικού επαγγέλματος καθώς και στην αναζήτηση μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία

Από τη Σύνταξη του "ΕΛΕΥΘΩ"

Σ.Ε.Μ.Α.

Αριστ. Παππά 2 - 115 21 Αθήνα
Τηλ.: 210.6465.691(Fax), 210.6429.675

E-mail: sema-icm@otenet.gr

Web site: www.semma.gr

Ένας μοναδικός δεσμός

Το θεμέλιο για ένα παιδί ασφαλές και ανεξάρτητο

των Μάρσαλ Κλάους, Τζον Κένελ, Φίλις Κλάους

- Μετάφραση: Χαρούλα Καρατζά
- Επιμέλεια: Αναστασία Κυριακίδου
- Σελίδες: 272 (14x21) • Τιμή: 14,90 ευρώ+ΦΠΑ
- Εκδόσεις: "ΡΕΩ" • Ημ/νία έκδοσης: 26/10/2004
- Κεντρική διάθεση: Εκδόσεις "ΡΕΩ", Φλέμινγκ 31
Βύρωνας, Τηλ.: 210.7609080, Fax: 210.7609081
- Το βιβλίο αυτό συγκεντρώνει την κλινική εμπειρία, τις παρατηρήσεις και τα συμπεράσματα πολλών ετών έρευνας τριών κορυφαίων ερευνητών του κλάδου. Περιέχει αρκετές φωτογραφίες, που απεικονίζουν το δεσμό και την τρυφερότητα που αναπτύσσεται μεταξύ γονιών και νεογέννητου, καθώς και πλούσια βιβλιογραφία, η οποία θα βοηθήσει τον επαγγελματία αναγνώστη να διευρύνει τις γνώσεις του στο χώρο της φροντίδας του ζεύγους: γονείς-νεογέννητο.

ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ
Σ.Ε.Μ.Α.
ΣΑΣ ΕΥΧΕΤΑΙ
ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ

*Επιτέλους, μπορείτε να χαϊδέψετε το τρυφερό δερματάκι του μωρού σας.
Πώς όμως θα το προστατεύσετε;*

4 σημαντικές ερωτήσεις

1. Πώς θα μπορούσα να προστατεύσω το δέρμα του νεογέννητου μωρού μου;
Φυσικά, πρέπει να διαλέξετε τη στεγνότερη πάνα. Το δέρμα των νεογέννητων είναι πολύ ευαίσθητο, γι' αυτό είναι πολύ σημαντικό να το διατηρείτε όσο πιο στεγνό μπορείτε.

2. Γιατί είναι τόσο σημαντικό να διατηρώ το δέρμα του μωρού μου στεγνό;
Γιατί τα ούρα μπορούν να παράγουν αμμωνία που πιθανόν να προκαλέσει συγκαμένο ή ερεθισμένο δέρμα και τελικά, τη δυσφορία του μωρού σας. Δερματολογικές έρευνες έχουν δείξει πως μια στεγνή πάνα βοηθάει στην πρόληψη των ερεθισμών, κρατώντας τα ούρα μακριά από το δέρμα. Με λίγα λόγια: το υγιές δέρμα ξεκινά από το στεγνό δέρμα.

3. Τι πρέπει να προσέξω σε μια πάνα ώστε να προστατεύσω καλύτερα το δερματάκι του μωρού μου;
Φυσικά, πρέπει να διαλέξετε τη στεγνότερη πάνα. Μια πάνα πρέπει να εμποδίζει την υγρασία να έρχεται σε επαφή με το δερματάκι του μωρού σας, ειδικά όταν πιέζεται, όπως γίνεται στις περιπτώσεις που το μωρό σας ξαπλώνει ή μεταφέρεται στην αγκαλιά σας.

4. Ποια πάνα είναι κατάλληλη για το μωρό μου;
Pampers! Δεν υπάρχει πιο στεγνή πάνα! Τα νέα Pampers Baby Dry απορροφούν πιο γρήγορα από οποιαδήποτε άλλη πάνα, προσφέροντας αξεπέραστη στεγνότητα στο δερματάκι του μωρού σας. Χάρη στο διπλό επιφανειακό στρώμα και τον έξτρα απορροφητικό πυρήνα που διαθέτουν κρατούν την υγρασία μακριά από το δερματάκι του μωρού σας.

Επόμενη καλύτερη πάνα Pampers
Χρησιμοποιώντας ένα γυάλινο μπουκάλι, δείτε τι συμβαίνει αν ασκήσετε πίεση (ανάλογη με το βάρος ενός μωρού) σε μια πάνα. Με άλλες πάνες, τα ούρα επιστρέφουν στην επιφάνεια. Με τα Pampers η υγρασία δεν επιστρέφει σχεδόν καθόλου.

Και τώρα, υπάρχει η κατάλληλη πάνα για κάθε στάδιο ανάπτυξης του μωρού σας. Τα νέα Pampers New Baby, με τη μοναδική τεχνολογία Total Care, απορροφούν στο εσωτερικό τους περισσότερα τοιακία και κακάκια από τις άλλες πάνες, κάνοντας το μωρό σας να νιώθει χαρούμενο κι ευτυχισμένο. Για να μπορεί το μωρό σας να κινείται άνετα, δημιουργήσαμε τα νέα Pampers Active Fit. Τα ηλιθιά της πάνας Active Fit είναι 6 φορές πιο ελαστικά από αυτά των κοινών πανών με αυτοκόλλητο, ώστε να προσαρμόζονται τέλεια σε όλες τις κινήσεις του μωρού σας, χωρίς κανένα συμβιβασμό ως προς τη στεγνότητα. Το μωρό σας στέκεται στα πόδια του! Χρειάζεται τα νέα Pampers Easy Up Pants, τις πιο στεγνές «πάνες - βρακάκι» στην αγορά. Προσφέρουν την αξιόπιστη στεγνότητα για την οποία είναι γνωστά τα Pampers και μπορείτε να τις εμπιστευθείτε ακόμα και για ολόκληρο το βράδυ.

Pampers! Δεν υπάρχει στεγνότερη πάνα, που να βοηθάει το δέρμα του μωρού σας να διατηρείται τόσο υγιές!

Μια απλή απάντηση.

Μεγέθη 2-6

Μεγέθη 1-2

Μεγέθη 3-5

Μεγέθη 4-6

Εμπνευση από τα μωρά.
Δημιουργία από τα

Απόλαυσε τα καλά της "υγρής" σου διατροφής
και άφησε την πάνα σου να απορροφήσει τα "κακά".

Επειδή το πεπτικό σύστημα των νεογέννητων μπορεί να χωνέψει τροφές μόνο σε υγρή μορφή, τα κακάκια τους είναι ιδιαίτερα υγρά. Γι'αυτό τα Pampers New Baby, με τη μοναδική τεχνολογία Total Care, απορροφούν περισσότερα μαλακά κακάκια από οποιαδήποτε άλλη πάνα.

Όταν βλέπεις τον κόσμο μέσα από τα μάτια ενός μωρού, βλέπεις πώς να τον κάνεις καλύτερο.

Έμπνευση από τα μωρά.
Δημιουργία από τα

